

**Roczny raport z badania efektywności projektów lokalnych
dofinansowanych i realizowanych we wszystkich celach
szczegółowych wsparcia Programu w 2018 roku,
przygotowany w ramach „Programu ograniczania
przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej
im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”**

Zamawiający:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

ul. Stefana Batorego 5

02-591 Warszawa

www.mswia.gov.pl

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Wykonawca:

„EU-CONSULT” Sp. z o.o.

Ul. Toruńska 18c lokal D

80-747 Gdańsk

www.eu-consult.pl

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
1. Wprowadzenie	6
1.1 Opis Programu	6
1.2. Przedmiot i cel badania	9
2. Metodyka oraz sposób realizacji badania	12
2.1. Analiza źródeł wtórnych (DR)	12
2.2. Ankieta internetowa wspomagana komputerowo (CAWI) oraz telefoniczna CATI ..	13
2.3. Studium przypadku	14
3. Dotychczasowe wyniki ewaluacji przeprowadzonych na potrzeby określenia efektywności Programu	15
4. Diagnoza stanu i poczucia bezpieczeństwa	24
5. Działania o charakterze centralnym realizowane w ramach programu „Razem bezpieczniej” w 2018 roku	26
6. Efektywność projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” oczami realizatorów	28
6.1. Informacje dotyczące projektów lokalnych zrealizowanych w roku 2018 w ramach programu „Razem bezpieczniej”	28
6.2. Działania podejmowane podczas realizacji projektów lokalnych	29
6.3. Ocena realizacji i efektów projektu	36
7. Efektywność projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” – omówienie i porównanie wyników badań ankietowych przeprowadzonych pośród uczestników projektów	44
7.1. Ocena bezpieczeństwa miejsca zamieszkania	45

7.2.	Obawa przed byciem ofiarą przestępstwa	46
7.3.	Poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego	47
7.4.	Uczestnictwo w programie „Razem bezpieczniejsz” a poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego	49
7.5.	Uczestnictwo w programie „Razem bezpieczniejsz” a poziom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego	50
8.	Studium przypadku	53
8.1.	Projekt pn. „Aktywne przejścia dla pieszych w Elblągu: ul. Nowowiejska i ul. Bema” 53	
8.2.	Projekt pn. „Akademia bezpieczeństwa – działania edukacyjne na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów”	58
8.3.	Projekt pn. „Bezpieczny rower w mieście Żory”	62
8.4.	Projekt pn. „Tolerancja i szacunek to właściwy jest kierunek – SP1 w Dzierżonowie szkołą wolną od agresji i mowy nienawiści”	65
8.5.	Projekt pn. „Kampania społeczna „Kieruj bez procentów – 2018””	68
8.6.	Projekt pn. „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”	72
8.7.	Projekt pn. „Przez sport do życia bez patologii”	75
8.8.	Projekt pn. „Gostyński patrol bezpieczeństwa”	79
9.	PODSUMOWANIE	84
10.	ANEKS	89
10.1.	Spis ilustracji	89
	Rysunki	89
	Zdjęcia	89
	Tabele	90

Wykresy	90
10.2. Wzór kwestionariusza ankiety internetowej (CAWI) skierowanej do realizatorów projektów	92
10.3. Wzór kwestionariusza ankiety telefonicznej (CATI) skierowanej do uczestników wybranych projektów.....	98
10.4. Wzór scenariusza wykorzystanego podczas studium przypadku skierowany do realizatorów projektów	100

1. Wprowadzenie

1.1 Opis Programu¹

„Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” jest kontynuacją „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” (edycja II) oraz „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz” na lata 2007-2015 (edycja I) w zakresie budowy zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa, a także wspierania i rozwoju działań tej wspólnoty na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Program ma charakter interdyscyplinarny i opiera się na współpracy z organami administracji rządowej, samorządowej i z organizacjami pozarządowymi.

Zgodnie z kierunkiem interwencji 7.2. „Przeciwdziałanie i zwalczanie przestępstw oraz zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego”, Cel 7. „Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa porządku publicznego” Strategii Sprawne Państwo 2020 (załącznik do uchwały nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013 r. (poz.136)), Program stanowi skuteczne narzędzie wspierające realizację ustawowych działań organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Koordynatorem działań realizowanych w ramach Programu jest Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Koordynacja Programu w 2018 roku odbywała się przy pomocy Międzyresortowego Zespołu ds. Programu.

„Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” skierowany jest do społeczności lokalnych, które najlepiej znają zagrożenia danego terenu. W związku z tym celem głównym Programu jest:

Wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych

¹ <http://razembezpieczniej.mswia.gov.pl/rb/o-programie/opis-programu/3743,Opis-programu.html> [dostęp na dzień 25.06.2018]

Cel nadrzędny realizowany był poprzez cztery cele szczegółowe:

1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa.
2. Bezpieczeństwo na przejściach dla pieszych.
3. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży.
4. Edukacja dla bezpieczeństwa.

Rysunek 1. Cele i działania realizowane w ramach Programu

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020.

Cel szczegółowy nr 1: Bezpieczeństwo w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa realizowany jest za pomocą działań:

- 1.1 Doskonalenie umiejętności funkcjonariuszy służb, instytucji i organizacji działających w zakresie bezpieczeństwa publicznego m.in. przez organizowanie szkoleń i warsztatów;
- 1.2 Przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem działań na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz poprawy infrastruktury bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w środkach transportu publicznego;
- 1.3 Promowanie efektywnych metod i środków zabezpieczania mienia.

Cel szczegółowy nr 2: Bezpieczne przejście dla pieszych realizowany jest za pomocą działań:

2.1 Przedsięwzięcia mające na celu poprawę infrastruktury bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym poprzez modernizację/ przebudowę/ doposażenie miejsc/ lokalizacji o dużym natężeniu ruchu pieszych, takich jak szkoła, szpital, obiekt sportowy itp.;

2.2 Działania edukacyjno-profilaktyczne mające na celu uświadamianie wszystkich uczestników ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, seniorów i kierowców, o prawidłowym zachowaniu się na przejściach dla pieszych/ w okolicach przejść dla pieszych.

Cel szczegółowy nr 3: Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży realizowany jest za pomocą działań:

3.1 Inicjowanie zadań mających wpływ na bezpieczeństwo i kształtowanie pozytywnych postaw dzieci i młodzieży, w tym działania z zakresu tworzenia lub rewitalizacji miejsc i obiektów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży;

3.2 Angażowanie społeczności lokalnej do działań zapewniających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, w tym działań profilaktycznych, ochrony przed alkoholem, narkotykami, środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, tzw. dopalaczami, oraz przed przemocą;

3.3 Popularyzacja wśród dzieci i młodzieży profilaktyki rówieśniczej oraz wolontariatu na rzecz bezpieczeństwa, promocji zdrowia i profilaktyki zachowań ryzykownych (alkohol, narkotyki);

3.4. Organizowanie akcji i inicjatyw ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego (zajęcia pozaszkolne, przedsięwzięcia edukacyjne, zajęcia plenerowe, zajęcia sportowe itp.) mających na celu przeciwdziałanie agresji, przemocy i patologii wśród dzieci i młodzieży;

3.5. Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć zmierzających do przeciwdziałania przemocy, ograniczenia dostępu dzieci i młodzieży do alkoholu, papierosów, środków odurzających, w tym przeciwdziałanie narkomanii oraz ograniczanie dostępu do substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy;

3.6. Organizowanie debat społecznych, warsztatów, spotkań oraz innych przedsięwzięć z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy nr 4: Edukacja dla bezpieczeństwa realizowany jest za pomocą działań:

4.1. Edukacja dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży m.in. z zakresu cyberprzestrzeni, ruchu drogowego, szkodliwości substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, tzw. dopalacze) oraz patologii społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy rówieśniczej, również powodowanej stereotypami i uprzedzeniami;

4.2. Inicjowanie wspólnych działań aktywizujących społeczność lokalne do współpracy w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności przeciwdziałanie patologiom, przemocy, ograniczanie dostępu do narkotyków, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy, oraz alkoholu dla osób niepełnoletnich;

4.3. Upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie stosowania zasad bezpiecznego zachowania, w tym bezpieczeństwa seniorów.

Działania z tego zakresu prowadzone były w gminach i powiatach na terenie całego kraju (udział jednostek samorządu terytorialnego był dobrowolny). Realizacja projektów poprzedzana była diagnozą, oceną możliwości ich wdrożenia przez wnioskodawców oraz określeniem zakresu zadań wpisujących się w cele szczegółowe Programu. Do dofinansowania wybrane zastały projekty spełniające kryteria określone na kolejnych etapach oceny i w sposób najbardziej efektywny pozwalające na osiągnięcie celów założonych w Programie.

1.2. Przedmiot i cel badania

Przedmiotem badania są projekty lokalne dofinansowane i zrealizowane w roku 2018 w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”.

Badanie będzie realizowane w trzech etapach obejmujących:

- opracowanie metodologii badania, w tym harmonogramu, sposobu realizacji badania oraz narzędzi badawczych,

- realizację badania właściwego, czyli pozyskanie niezbędnych danych oraz ich analizę,
- opracowanie raportu z przeprowadzonego badania.

Rysunek 2. Etapy procesu badawczego

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o.

Celem badania jest zweryfikowanie pod względem poziomu osiągnięcia celów szczegółowych założonych w projektach, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu w 2018 roku. Wyniki badań zostaną poddane ewaluacji w kontekście wyników badań przeprowadzonych przez Komendę Główną Policji, dzięki czemu możliwe będzie ich skorelowanie z obecnymi trendami na poziomie regionalnym i krajowym.

Do MSWiA w 2018 roku wpłynęło w sumie 268 projektów. Po weryfikacji merytorycznej zarekomendowano do dofinansowania 111 projektów (blisko 42%) na łączną kwotę 5 999 146 zł. Nie udało się jednak zrealizować 7 projektów (w woj. wielkopolskim, małopolskim i lubuskim). Powodami wycofania się beneficjentów z realizacji projektów był krótki termin realizacji i zbyt późne otrzymanie środków finansowych. Z uwagi na korektę podziału rezerwy celowej możliwe było zrealizowanie jednego dodatkowego projektu w województwie dolnośląskim. Ostatecznie więc liczba zrealizowanych projektów wyniosła 105. Liczba projektów inwestycyjno-modernizacyjnych była mniejsza niż liczba projektów miękkich, nastawionych na edukację i aktywizację społeczności lokalnej.

Projekty realizowane były na terenie wszystkich 16 województw kraju.

Tabela 1. Dane dotyczące projektów dofinansowanych w roku 2018 w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”

Województwo	cel szczegółowy 1	cel szczegółowy 2	cel szczegółowy 3	cel szczegółowy 4	razem
dolnośląskie	2	1		3	6
kujawsko-pomorskie	1	2		1	4
lubelskie	1	2		1	4
lubuskie		1			1
łódzkie		2		1	3
małopolskie	1	3	1	1	6
mazowieckie	2	4	2	2	10
opolskie		6	1		7
podlaskie	2	3	3		8
podkarpackie	2	5	2	2	11
pomorskie		1	1	1	3
śląskie	1	4	1	1	7
świętokrzyskie		2	2	3	7
warmińsko-mazurskie	1	1	2	3	7
wielkopolskie		6	3	2	11
zachodniopomorskie	1	3	3	3	10
razem	14	46	21	24	105

Źródło: opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o.

2. Metodyka oraz sposób realizacji badania

Podczas procesu badawczego wykorzystane zostały: metoda jakościowa (analiza danych zastanych oraz studium przypadku) oraz metoda ilościowa (ankieta bezpośrednia). Metody te pozwoliły na pozyskanie danych pierwotnych oraz wtórnych (Rysunek 3).

Rysunek 3. Zastosowane metody i techniki badawcze

Metoda jakościowa	Metoda ilościowa
• Analiza danych zastanych (desk research) • Studium przypadku (case study)	• Ankieta internetowa (CAWI)

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o.

2.1. Analiza źródeł wtórnych (DR)

Analiza danych zastanych (ang. desk research) to metoda badawcza, która jest wolna od większości obciążeń charakterystycznych dla badań reaktywnych. Pozwala tym samym na uzyskanie wysoce obiektywnych informacji. Ponadto stanowi doskonały wstęp do dalszych etapów procesu badawczego, ponieważ nakierowuje na konkretne problemy, które można pogłębić i wyjaśnić w wyniku realizacji badań reaktywnych.

Analizie poddana zostanie dokumentacja dotycząca Programu, a także poszczególnych projektów zrealizowanych w roku 2018, w tym m.in.:

- Dokumenty zbiorcze i wojewódzkie o projektach z 2018 roku,
- Analiza ankiet skierowanych do uczestników projektów dofinansowanych z rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczonej na realizację programu „Razem bezpieczniejsz”,
- Projekt Raportu postępu realizacji w 2018 roku „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsz im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”,

- Raport Roczny z badania efektywności projektów lokalnych zrealizowanych w 2016 i 2017 roku w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”,
- Raport końcowy z „Badania ewaluacyjnego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” za okres 2007-2015 oraz „Polskie badanie przestępczości, Profil obszarów działania Komend Wojewódzkich i Komendy Stołecznej Policji”.

2.2. Ankieta internetowa wspomagana komputerowo (CAWI) oraz telefoniczna CATI

W ramach badania zrealizowane zostały ankiety przy użyciu komputera podłączonego do Internetu (CAWI – ang. computer assisted web interview). Jest to technika ilościowa polegająca na tym, że respondent ma możliwość samodzielnego wypełnienia ankiety w formie elektronicznej, z pomocą wyświetlanych wskazówek. Zaletami owej techniki, oprócz stosunkowo szybkiej realizacji badania oraz możliwości dotarcia do respondentów znajdujących się w znacznej odległości geograficznej, jest eliminacja pośrednictwa ankietera oraz stały dostęp badacza do uzyskiwanych danych, umożliwiający ich kontrolę i analizę.

Wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo (Computer Assisted Telephone Interviewing - CATI) to technika, polegająca na przeprowadzaniu wywiadów telefonicznych realizowanych przy wsparciu programu komputerowego. Badania telefoniczne pozwalają na stuprocentową kontrolę materiału, ponieważ wywiady są nagrywane. Zebrane informacje są wprowadzane do specjalnego programu komputerowego, dzięki czemu można bardzo szybko przeanalizować opinie badanych osób.

Kwestionariusz CATI został skierowany do reprezentatywnej grupy uczestników wybranych projektów z 2018 roku. Należy jednak dodać, że z uwagi na specyfikę projektu, niewielka część ankiet została wykonana metodą PAPI (wywiad bezpośredni przeprowadzany przez ankietera).

Liczba uczestników badania:

- Wszyscy realizatorzy projektów z 2018 roku (łącznie 105 osób),

- Po 10 uczestników z jednego projektu z każdego celu szczegółowego (łącznie 140 osób).

Do wszystkich realizatorów projektów został skierowany kwestionariusz wywiadu CAWI. Po upływie 3 dni do respondentów, którzy nie wypełnili kwestionariusza skierowano przypomnienie w wersji elektronicznej wraz z prośbą o uzupełnienie kwestionariusza w ciągu 2 dni. Po upływie tego czasu kontaktowano się telefonicznie z respondentami, którzy nie wypełnili kwestionariusza i poproszono ich o udział w badaniu.

Na potrzeby badania zrealizowano **100** ankiet CAWI/CATI z realizatorami.

2.3. Studium przypadku

Studium przypadku (ang. case study) to metoda służąca konstrukcji sposobu analizowania przypadku. Analizując i tworząc przypadki, nie stosuje się sztywnych reguł i zasad, których bezwzględnie należy się trzymać. Analizowanie przypadków rozwija umiejętność krytycznego i kreatywnego myślenia, uczy widzieć problemy w ich złożonym kontekście, myśleć kategoriami ciągów konsekwencji podjętych decyzji i rozpatrywać problemy wielostronnie. Case nie kończy się z chwilą jego opisanie. Jego analiza jest równie istotna, jak jego treść.

Liczba studiów przypadku: 8;

Dobór próby: celowy;

Technikami badawczymi użytymi w ramach metody studium przypadku będą:

- studium przypadku oparte o dokumenty,
- wywiady indywidualne z realizatorami i partnerami współpracującymi przy projekcie.

3. Dotychczasowe wyniki ewaluacji przeprowadzonych na potrzeby określenia efektywności Programu

Raport końcowy z „Badania ewaluacyjnego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” za okres 2007-2015

Podczas dziewięciu lat trwania programu, zrealizowano projekty w zakresie 7 obszarów tematycznych:

- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania,
- Bezpieczeństwo w szkole,
- Przemoc w rodzinie,
- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej,
- Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej,
- Ochrona dziedzictwa narodowego.

Projekty w ramach programu realizowane były na poziomie lokalnym i miały za zadanie poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz zapobieganie zjawiskom, które powodują poczucie zagrożenia. W latach trwania programu tj. 2007-2015 przyznano dofinansowanie 397 projektom na kwotę prawie 27 000 000 zł.

Ewaluacja programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”, mająca na celu ocenę jego efektywności, prowadzona jest od roku 2011.

W ramach Programu zostały zrealizowane następujące badania:

- 1) „Badanie mechanizmu udzielania wsparcia administracji samorządowej i organizacji pozarządowych w ramach programu *Razem bezpieczniej*” (2011 r.);
- 2) „Badanie programu *Razem bezpieczniej* w zakresie opracowania systemu wskaźników i rezultatów oraz ich weryfikacji na poziomie lokalnym” (2012 r.);

- 3) „Badanie efektywności programów lokalnych w ramach programu *Razem bezpieczniejsze*, dofinansowanych i realizowanych we wszystkich obszarach wsparcia Programu w latach 2013-2015” (projekty z lat 2012, 2013, 2014);
- 4) „Badanie ewaluacyjne programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań *Razem bezpieczniejsze* za okres 2007-2015”.

Badanie ewaluacyjne programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań *Razem bezpieczniejsze* za okres 2007-2015 wykazało, że potrzeby lokalnych społeczności zostały właściwie zidentyfikowane, odpowiednie było także ich rozwiązanie. Zrealizowano od 90% do 100% zakładanych rezultatów. Badanie pokazało także, że realizacja programu jest słuszna i niezbędna, toteż należy go kontynuować, ponieważ pomaga on w utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa w różnych sferach życia społecznego, gospodarczego i kulturowego.

Raporty Roczne z badania efektywności projektów lokalnych zrealizowane w 2016 i 2017 roku w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017

Badanie efektywności projektów lokalnych zrealizowanych w 2016 i 2017 roku w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” obejmowało łącznie 148 projektów (51 w roku 2016 i 97 w roku 2017) i dotyczyło wszystkich 16 województw. Badanie oparto na trzech celach szczegółowych:

- Bezpieczeństwie w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa,
- Przeciwdziałaniu zjawiskom patologii oraz ochronie dzieci i młodzieży,
- Edukacji dla bezpieczeństwa.

Największa część zrealizowanych projektów dotyczyła celu „Bezpieczeństwa w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa”, niższe wartości osiągały kolejno „Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i

młodzieży” i „Edukacja dla bezpieczeństwa”. W roku 2017 jako priorytet przyjęto projekty dotyczące modernizacji i przebudowy przejść dla pieszych w miejscach szczególnie uczęszczanych.

Do realizacji procesu badawczego wykorzystano metodę jakościową oraz ilościową. Przeprowadzono analizę danych zastanych, studium przypadku oraz ankietę bezpośrednią.

W roku 2016 w badaniu ankietowym wzięło udział 28 realizatorów z 10 województw, zaś rok później 62 realizatorów z obszaru wszystkich 16 województw. W roku 2017 wprowadzono dodatkowo badanie uczestników projektów – w ramach ewaluacji przebadano 100 osób. Głównymi odbiorcami działań realizowanych w ramach opisywanych projektów byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, nauczyciele oraz ogólnie ujęci mieszkańcy.

W Raportach Rocznych badania efektywności projektów lokalnych zrealizowanych w 2016 i 2017 roku w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” podsumowano wnioski i rekomendacje w oparciu o sześć obszarów działania:

- Realizacja projektów,
- Efektywność realizowanych projektów,
- Użyteczność programów,
- Zarządzanie programem,
- Finansowanie programu,
- Promocja programu.

„Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017” był pozytywnie oceniany przez Projektodawców oraz uczestników. Szczególnie dobrze oceniona została współpraca z koordynatorami wojewódzkimi. Program cieszył się wysokim poziomem zainteresowania i zaangażowania ze strony mieszkańców społeczności lokalnych. W sposób realny przyczynił się do wzrostu bezpieczeństwa oraz poprawy wizerunku policji wśród społeczności objętej działaniem. Pewien problem stanowił późny termin ogłaszania konkursów oraz zbyt długi czas weryfikacji projektów, co w efekcie powodowało bardzo krótki czas na realizację działania.

*Ankiety o charakterze profilaktyczno-prewencyjnym skierowane do
uczestników projektów w latach 2016 i 2017²*

Wraz z przyjęciem w 2016 roku rządowego „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji opracowało formularz ankiety ewaluacyjnej, skierowanej do uczestników projektów dofinansowywanych w ramach Programu.

Ankiety skierowane zostały do uczestników projektów przed realizacją projektu oraz po jego zakończeniu, tak, by móc ocenić wpływ danego projektu na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Formularz ankiety został opracowany we współpracy z Gabinetem Komendanta Głównego Policji. Liczba ankiet dla każdego projektu wynosiła min. 100 egzemplarzy, przy założeniu, że zadanie dotyczy odbiorców powyżej 15 roku życia. W przypadku części projektów (m.in. tych skierowanych do funkcjonariuszy Policji), procedura związana z ankietami nie była stosowana.

Wyniki ankiet skierowanych do uczestników dofinansowanych projektów w latach 2016-2017 pokazały, że:

- w przypadku wszystkich projektów uzyskano **wzrost poziomu świadomości uczestników Programu na temat bezpiecznych zachowań,**
- w przypadku większości projektów uczestnicy projektów raczej **nie obawiają się o to, że mogą stać się ofiarą przestępstwa,**
- w przypadku zdecydowanej większości projektów uzyskano **wzrost poziomu poczucia bezpieczeństwa wśród uczestników Programu.**

² „Raport postępu realizacji w 2016 roku Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”; „Raport postępu realizacji w 2017 roku Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”.

Raportu postępu realizacji w 2018 roku „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”

„Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” jest kontynuacją „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej”, realizowanego w latach 2016-2017.

Do MSWiA z urzędów wojewódzkich w ramach I etap naboru wpłynęło 268 projektów. Międzyresortowy Zespół ds. Programu rekomendował przyznanie dotacji dla 111 projektów. Ostatecznie nie zrealizowano 7 projektów, które otrzymały dofinansowanie, udało się jednak zrealizować jeden projekt dodatkowy. Przyczynami niewykorzystania w całości rezerwy celowej przez urzędy wojewódzkie oprócz wycofania się beneficjentów (główny powód – krótki termin realizacji i otrzymania środków finansowych w 2018 r.), było m. in. wydatkowanie mniejszych kwot, niż zakładano w kosztorysach tych projektów.

Zaplanowano, iż w latach 2018-2020 nakłady na realizację Programu z budżetu państwa wyniosą 19 050 000 zł. Wydatki na rok 2018 miały wynieść 6 350 000 zł. Łączna kwota dofinansowania była podzielona na poszczególne cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy nr 1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa – łączna kwota dofinansowania - 1.000.000 zł.
- Cel szczegółowy nr 2. Bezpieczne przejścia dla pieszych – łączna kwota dofinansowania – 3 000 000 zł.
- Cel szczegółowy nr 3. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży – łączna kwota dofinansowania – 1 000 000 zł.
- Cel szczegółowy nr 4. Edukacja dla bezpieczeństwa – 1 000 000 zł.

Założenia ogólne:

- 100 000 zł – maksymalne dofinansowanie dla projektów głównych;

- 50 000 zł – maksymalne dofinansowanie dla projektów priorytetowych;
- 25 000 zł – maksymalne dofinansowanie dla 1 projektu mikro (mikroprojekt projekt lokalny o zasięgu „mikro”, tj. dla społeczności do 10.000 mieszkańców).

W celu monitorowania realizacji programu pn. „Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 - 2020” był używany miernik: *Liczba dofinansowanych projektów na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018 i 2020”* - 60 projektów. Miernik w roku 2018 został osiągnięty na poziomie 175 %.

Także każdy z celów szczegółowych posiada swoje mierniki:

Tabela 2 Rezultaty celu szczegółowego nr 1

Nazwa wskaźnika	Wartość planowana	Wartość uzyskana w 2018 roku
Liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy bezpieczeństwa w miejscach publicznych	10	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu postępu realizacji programu „Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka” za rok 2018.

Tabela 3 Rezultaty celu szczegółowego nr 2

Nazwa wskaźnika	Wartość planowana	Wartość uzyskana w 2018 roku
Liczba zmodernizowanych/ przebudowanych/ wyposażonych przejść dla pieszych	30	165

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu postępu realizacji programu „Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka” za rok 2018.

Tabela 4 Rezultaty celu szczegółowego nr 3

Nazwa wskaźnika	Wartość planowana	Wartość uzyskana w 2018 roku
Liczba zrealizowanych projektów z zakresu działań na rzecz przeciwdziałania	10	23

zjawiskom patologii oraz ochrony dzieci i młodzieży		
---	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu postępu realizacji programu „Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka” za rok 2018.

Tabela 5 Rezultaty celu szczegółowego nr 4

Nazwa wskaźnika	Wartość planowana	Wartość uzyskana w 2018 roku
Liczba zrealizowanych projektów z zakresu działań na rzecz edukacji	10	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu postępu realizacji programu „Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka” za rok 2018.

Ankieta o charakterze profilaktyczno-prewencyjnym skierowana do uczestników projektów w roku 2018

Podobnie jak w latach 2016-2017, do uczestników projektów realizowanych w 2018 roku skierowano ankiety ewaluacyjne, przeprowadzane tuż przed realizacją projektu oraz bezpośrednio po jego zakończeniu. Ankietę, w imieniu MSWiA przeprowadzali realizatorzy projektów.

Liczba ankiet dla każdego projektu wynosiła min. 100 egzemplarzy, przy założeniu, że zadanie dotyczy odbiorców powyżej 15. roku życia. W przypadku części projektów (m.in. tych skierowanych do funkcjonariuszy Policji oraz projektów infrastrukturalnych polegających na przebudowie przejść dla pieszych), procedura związana z ankietami nie była stosowana.

Wyniki ankiet skierowanych do uczestników dofinansowanych projektów w 2018 roku wskazały, że:

- W przypadku niemal wszystkich projektów osiągniętym rezultatem był **wzrost poziomu świadomości uczestników Programu na temat bezpiecznych zachowań**. W wielu przypadkach wzrost wynosił aż kilkadziesiąt punktów procentowych, świadcząc o znacznej poprawie świadomości uczestników projektów. Przyczyniał się

do tego szereg czynników, nie tylko realizowanie głównych założeń projektów lecz także wdrażane działania miękkie, w tym kampanie informacyjne, spotkania, wydarzenia towarzyszące festiwalom i wydarzeniom miejskim, aktywności dostosowane do potrzeb i zainteresowań poszczególnych grup, w szczególności dzieci, jak również realizacja projektów w pobliżu miejsc o dużym lokalnym znaczeniu (np. w pobliżu miejsc natężonego ruchu pieszego i drogowego, w sąsiedztwie budynków użyteczności publicznej, placówek oświatowych), a także promowanie efektów projektu.

- Efektem obserwowanym w wyniku realizacji zdecydowanej większości projektów był również **wzrost poziomu poczucia bezpieczeństwa wśród uczestników Programu**. Zauważyć należy, że jedynie marginalny odsetek respondentów ankiety udzielił odpowiedzi wskazującej na niski wpływ na poziom poczucia bezpieczeństwa, zaś zdecydowanie największy odsetek (przekraczający kilkadziesiąt %) ankietowanych uważa, że uczestnictwo w programie "Razem bezpieczniej" miało wysoki i bardzo wysoki wpływ na poziom poczucia bezpieczeństwa w miejscu realizacji projektów;
- W przypadku większości projektów stwierdzono także zdecydowany **wzrost obawy uczestników projektów przed stanieniem się ofiarą przestępstwa**, co związane jest ze wzrostem świadomości na temat zagrożeń. Pytania zawarte w ankiecie dotyczyły obaw o bycie ofiarą przestępstwa, odnosiły się do poczucia bezpieczeństwa po zmroku w swojej okolicy oraz w miejscu zamieszkania - bardzo niewielki odsetek respondentów deklarował obawy przed stanieniem się ofiarą przestępstwa, średnio oscylując na poziomie zaledwie 3-4% wskazań.

Zwrócić uwagę należy również na trwałość osiąganych efektów, istotna w kontekście stałej poprawy świadomości na temat bezpiecznych zachowań i poczucia bezpieczeństwa. Osiągnięto założone w projektach cele infrastrukturalne (w tym szczególnie przebudowę wielu niebezpiecznych przejść dla pieszych z zastosowaniem często innowacyjnych rozwiązań, stosowanie sygnalizacji ostrzegawczych i nowoczesnego oświetlenia LED), dzięki czemu rezultaty **działania będą trwałe**, a korzystać z nich będzie mogła znaczna liczba bezpośrednich i pośrednich adresatów realizowanych projektów. Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż zrealizowane działania infrastrukturalne przyczynią się do utrwalania pozytywnych zachowań wśród lokalnych społeczności – przykładem tego są widoczne oznakowania i oświetlenie

mające wpływ na nabywanie dobrych nawyków wśród kierowców i uczestników ruchu pieszego, bądź wdrażane działania miękkie, zwłaszcza wśród dzieci.

4. Diagnoza stanu i poczucia bezpieczeństwa³

Od 2007 roku Komenda Główna Policji realizuje „Polskie Badanie Przestępczości”. W 2018 roku badanie przeprowadzone zostało wśród 17 000 tysięcy Polaków powyżej 15 roku życia i dotyczyło głównie oceny pracy Policji, jej skuteczności w walce z przestępczością oraz poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Badania wykazały, że największe obawy Polaków budzą:

- Brawura kierowców (40,3%);
- Włamania (38,3%);
- Bójki i pobicia (28,4%);
- Napady i rozboje (27,3%);
- Agresja ze strony osób pijanych lub narkomanów (22,9%);
- Niszczenie mienia przez wandalów (21,7%).

Ponad połowa badanych (58,8%) stwierdziła, że Policja jest skuteczna w walce z przestępczością w okolicy ich miejsca zamieszkania, zaś kolejne 58,2%, że policja dobrze pełni służbę w ich miejscu zamieszkania.

W 2018 roku Centrum Badania Opinii Publicznej przeprowadziło badanie na temat bezpieczeństwa – zarówno w skali kraju, jak i miejsca zamieszkania. 86% Polaków uznało swój kraj za bezpieczny, co wskazuje na spadek o 3 punkty procentowe względem roku poprzedniego. Jeszcze wyżej oceniane jest bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania – aż 93% Polaków uznało, że miejsce, w którym mieszka (dzielnica, osiedle, wieś) jest bezpieczne i spokojne. 60% Polaków nie obawia się także, że mogłoby stać się ofiarą przestępstwa. Na przestrzeni lat odsetek osób, które obawiają się takiej sytuacji maleje. Badania CBOS wykazały także, że w ciągu ostatnich 5 lat co siódmy Polak (15%) padł ofiarą kradzieży, zaś co czternastemu (7%) włamano się do domu, mieszkania, domku letniskowego lub budynku gospodarczego.

³ Informacje do „Raportu o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2018 roku”.

Policja podejmuje także liczne programy prewencyjne, zapobiegające popełnianiu przestępstw i wykroczeń, skierowane do różnych grup odbiorców. W związku z koniecznością dostosowania aktywności Policji do potrzeb społecznych oraz w celu usystematyzowania płaszczyzn tej aktywności, wyodrębnionych zostało 7 obszarów priorytetowych, wśród których znalazły się następujące:

- Bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- Narkotyki, dopalacze, środki odurzające;
- Cyberzagrożenia;
- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania;
- Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – edukacja dla bezpieczeństwa;
- Przemoc w rodzinie;
- Bezpieczeństwo seniorów.

W 2018 roku Policja realizowała łącznie 243 programy profilaktyczne, z czego 136 (56%) adresowanych było do dzieci i młodzieży.

5. Działania o charakterze centralnym realizowane w ramach Programu „Razem bezpieczniej” w 2018 roku

Oprócz projektów lokalnych, w ramach Programu realizowane są także działania o charakterze centralnym. W 2018 roku były to:

- Turnieje bezpieczeństwa ruchu drogowego dla dzieci i młodzieży (turnieje promujące bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, mające charakter edukacyjny i przyczyniające się do podniesienia poziomu wiedzy i kwalifikacji młodych uczestników ruchu drogowego);
- Działania prewencyjno-profilaktyczne w okresie letniego wypoczynku pn. „Bezpieczne wakacje 2018” (celem działań było zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas sezonu turystycznego w 2018 r., głównie zwiększenie poziomu bezpieczeństwa osób wypoczywających, a przede wszystkim ograniczenie liczby wypadków drogowych oraz zapobieganie zachowaniom, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób i mienia lub naruszających porządek publiczny na wodach i terenach przywodnych. W ramach działań funkcjonowała m.in. akcja „Kręci mnie bezpieczeństwo... nad wodą” oraz Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa).
- VI. Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej Dzieci z Domów Dziecka (podczas Mistrzostw zmierzyło się 27 drużyn z domów dziecka z całego świata. Mistrzostwa propagują wychowawczą rolę sportu wśród dzieci wywodzących się z najtrudniejszych, często patologicznych środowisk pokazując im, że sport może być sposobem na życie);
- VII. Edycja programu profilaktyczno-prewencyjnego „Sztuka Wyboru” (Program angażuje młodzież do tworzenia autorskich projektów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, przy jednoczesnym przekazaniu im treści istotnych z punktu widzenia szeroko pojętej profilaktyki oraz pokazaniu, iż ukierunkowując prawidłowo swoje zainteresowania, można służyć pożytecznemu społecznie celowi);
- Konkurs „Aktywny senior to bezpieczny senior” (konkurs adresowany był do organizacji zrzeszających osoby starsze. Polegał na stworzeniu spotu filmowego, którego celem było uświadomienie starszym osobom występowania niebezpiecznych sytuacji i możliwości radzenia sobie z nimi);
- „Czad i Ogień. Obudź czujność” (kampania, której celem jest wzmocnienie świadomości społecznej o przyczynach i skutkach powstawania pożarów oraz zatruc

tlenkiem węgla. W ramach kampanii w 2018 roku zakupiono ok. 420 sztuk czujek dualnych czadu i dymu);

- Strona internetowa <http://razembezpieczniej.mswia.gov.pl/> (na stronie znajdują się m.in. bloki tematyczne, dział z aktualnościami oraz Bank Dobrych Praktyk. Witryna zawiera także materiały opracowane na potrzeby jego wdrożenia i realizacji).

6. Efektywność projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” oczami realizatorów

6.1. Informacje dotyczące projektów lokalnych zrealizowanych w roku 2018 w ramach programu „Razem bezpieczniej”

W 2018 roku w ramach programu „Razem bezpieczniej” zrealizowano 105 projektów na terenie wszystkich województw kraju.

Zdecydowanie największą liczbę projektów w ramach programu „Razem bezpieczniej” zrealizowano na terenie województw podkarpackiego i wielkopolskiego (po 11 projektów) oraz mazowieckiego i zachodniopomorskiego (po 10 projektów). Najmniejszą liczbę projektów zrealizowano na terenie województwa pomorskiego i łódzkiego (po 3 projekty) oraz województwa lubuskiego (1 projekt).

Rysunek 4. Liczba projektów zrealizowanych w poszczególnych województwach w ramach Programu w 2018 roku

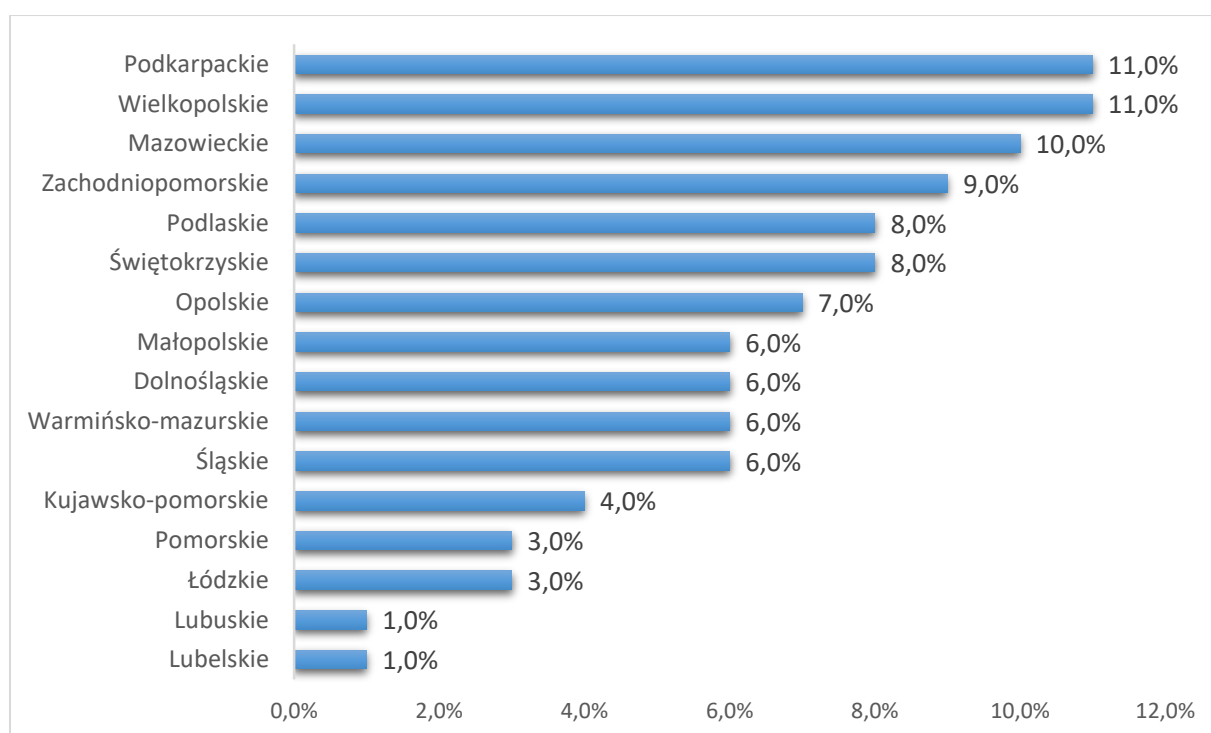

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie informacji od koordynatorów wojewódzkich.

6.2. Działania podejmowane podczas realizacji projektów lokalnych

W ankiecie ewaluacyjnej wzięło udział 100 Projektodawców z wszystkich 16 województw. Najbardziej liczną grupę respondentów stanowili realizatorzy z województwa podkarpackiego i wielkopolskiego (11,0%), tj. województw, na terenie których zrealizowano największą liczbę projektów.

Wykres 1 Udział przedstawicieli z poszczególnych województw w przeprowadzonym badaniu

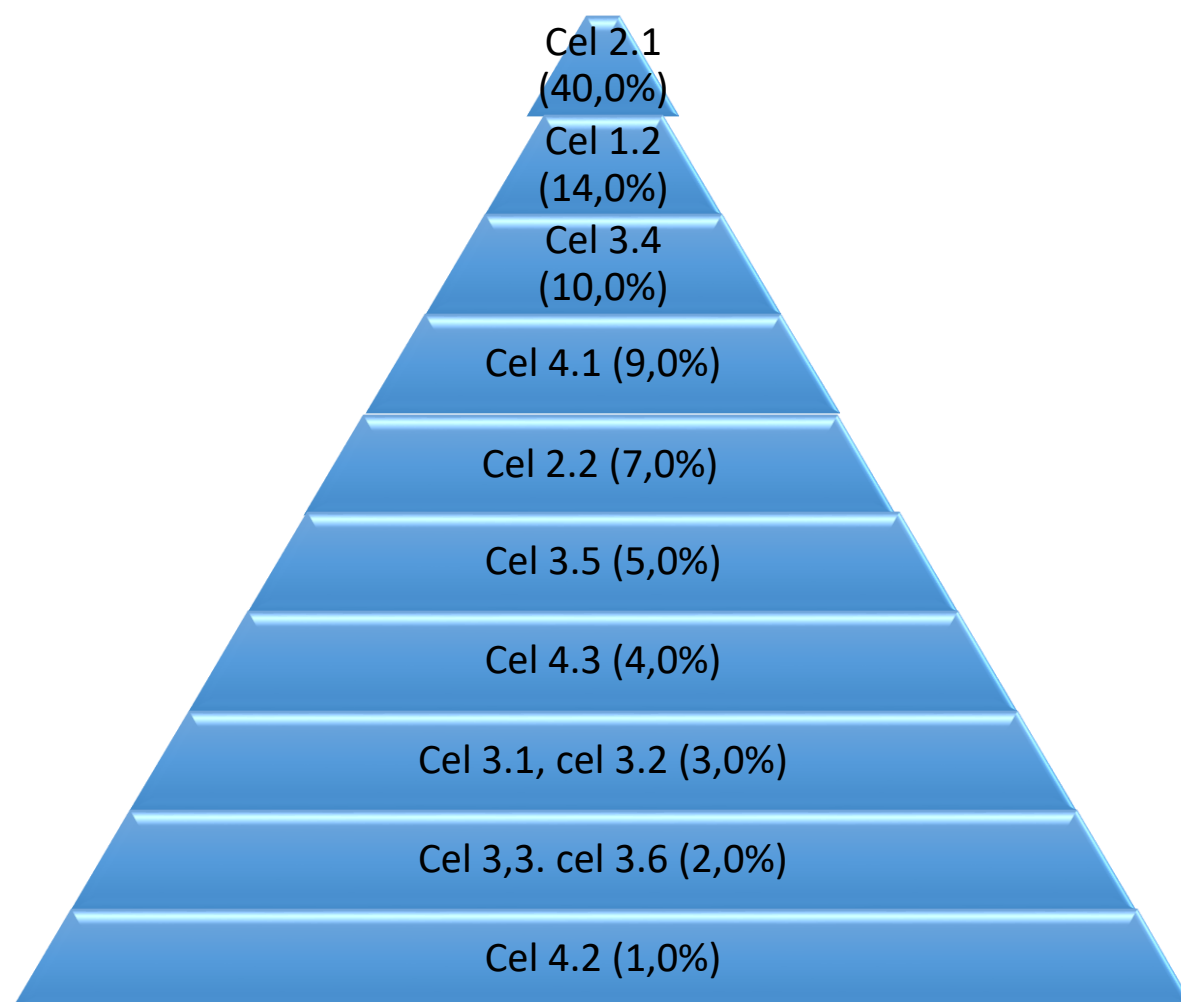

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Najczęściej realizowanym celem wśród Projektodawców biorących udział w badaniu był cel 2.1 dotyczący przedsięwzięć mających na celu poprawę infrastruktury bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym poprzez modernizację, przebudowę, doposażenie miejsc lub lokalizacji o dużym natężeniu ruchu pieszych, takich jak szkoła, szpital, obiekt sportowy itp. (40,0%). 14,0% projektów skupiało się na realizacji celu 1.2 - Przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem działań na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz poprawy infrastruktury bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w środkach transportu publicznego. Do najrzadziej realizowanych celów należą te skupione na przeciwdziałaniu zjawiskom patologii oraz ochronie dzieci i młodzieży - cel 3.1, 3.2, 3.3, 3.6 oraz działanie 4.2, polegające na inicjowaniu wspólnych działań aktywizujących społeczność

lokalne do współpracy w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego. Żaden z badanych Projektodawców nie realizował działań w zakresie celu 1.1 oraz 1.3.

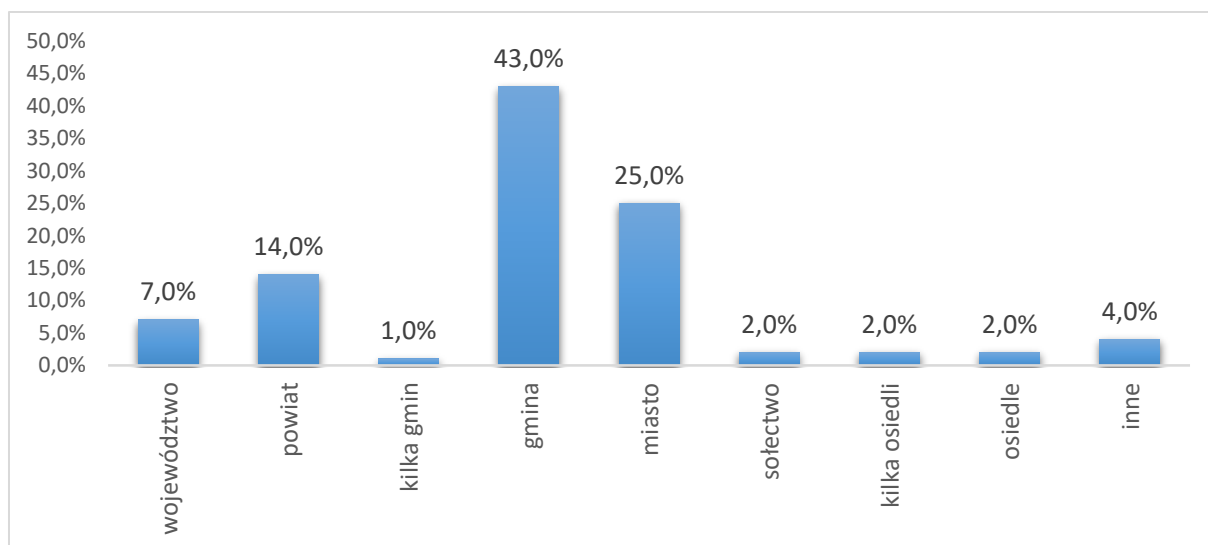
Rysunek 5 Cele realizowane przez badanych Projektodawców

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Opisywane projekty lokalne swoim zasięgiem obejmowały głównie teren miasta lub gminy (odpowiednio 25,0% i 43,0%), co wiąże się także z obszarem, którym zajmują się główni realizatorzy projektów, czyli urzędy miast i gmin. 14,0% badanych projektów realizowanych było na terenie całego powiatu, zaś dwa razy mniej projektów realizowanych było na terenie województwa. Najrzadziej wskazywanym obszarem objętym danym projektem były obszary najmniejsze (sołectwo, osiedle lub kilka osiedli – łącznie 6,0%). Wśród innych odpowiedzi respondenci wskazali na realizację projektu na terenie szkoły, konkretnej ulicy lub całego kraju.

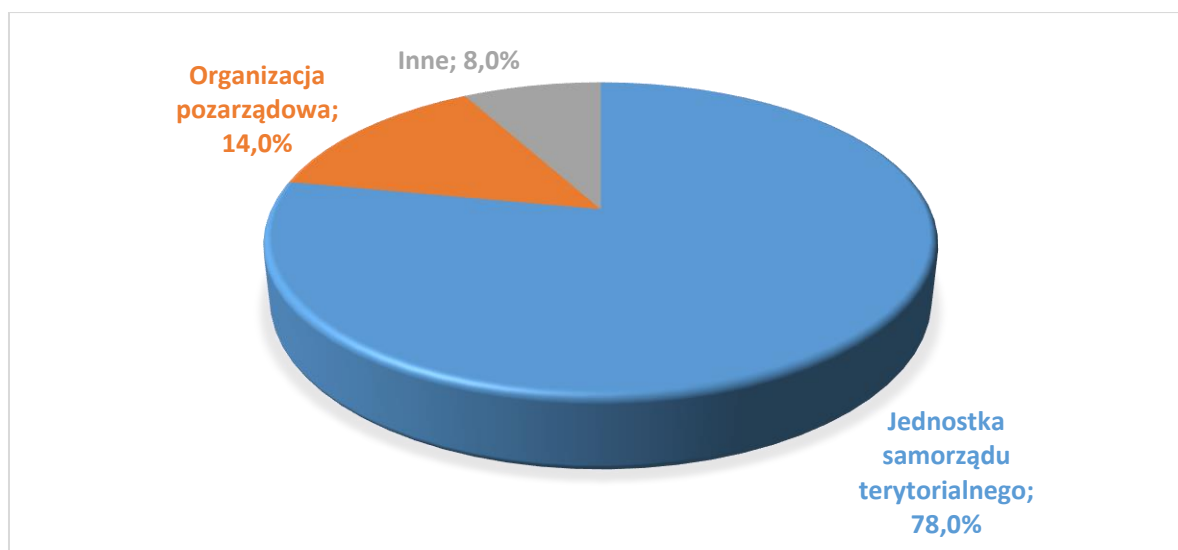
Wykres 2 Obszar realizacji projektu

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Wśród podmiotów realizujących projekty zdecydowanie dominowały jednostki samorządu terytorialnego, stanowiące 78,0% wszystkich Projektodawców. Pozostali realizatorzy to organizacje pozarządowe (14,0%) oraz inni, wśród których znalazły się szkoły, Straż Miejska, Ochotnicza Straż Pożarna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, regionalne media oraz partnerstwo JST z zespołem obsługi jednostek oraz szkołami. Udział podmiotów realizujących projekty jest podobny od 2016 roku, każdorazowo stwierdza się przewagę jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa mieszkańców.

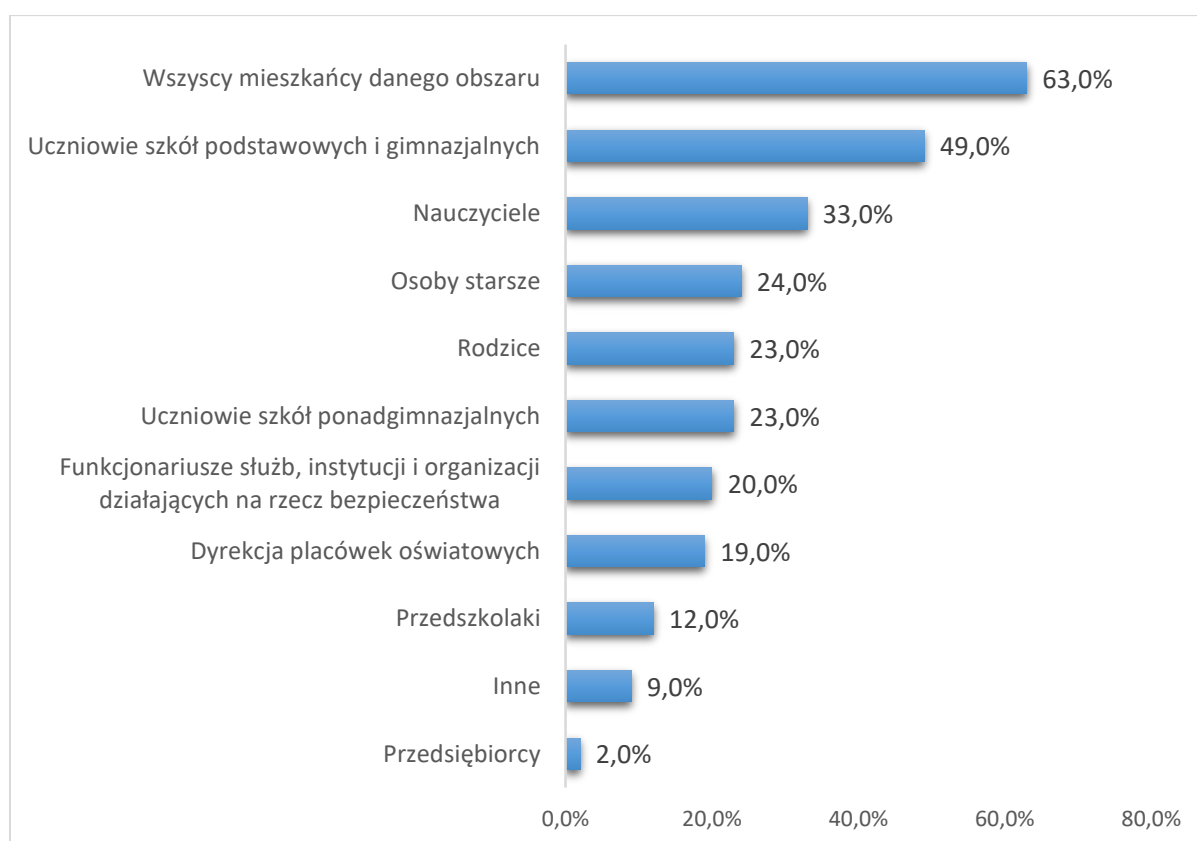
Wykres 3 Rodzaj podmiotu/instytucji realizującej projekt

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Zdecydowana większość projektów kierowana była do kilku grup odbiorców, co wpływało na kompleksowość oferowanych działań. Największą grupą uczestników projektów byli szeroko ujęci wszyscy mieszkańcy danego obszaru (63,0%). W przypadku 49,0% projektów odbiorcami byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, do których skierowane były działania w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologii oraz ochrony dzieci i młodzieży, a także znaczna część działań, których celem była edukacja dla bezpieczeństwa. Nieco rzadziej projekty skierowane były do opiekunów dzieci - nauczycieli (33,0%) i rodziców (23,0%). Grupą, do której najrzadziej kierowano projekty lokalne byli przedsiębiorcy (2,0%). Wśród innych uczestników wskazano użytkowników dróg, pracowników jednostek opiekuńczych, turystów, oraz mieszkańców gmin i osiedli innych, niż miejsce realizacji projektu.

Wykres 4 Kto był odbiorcą działań realizowanych w ramach projektu?

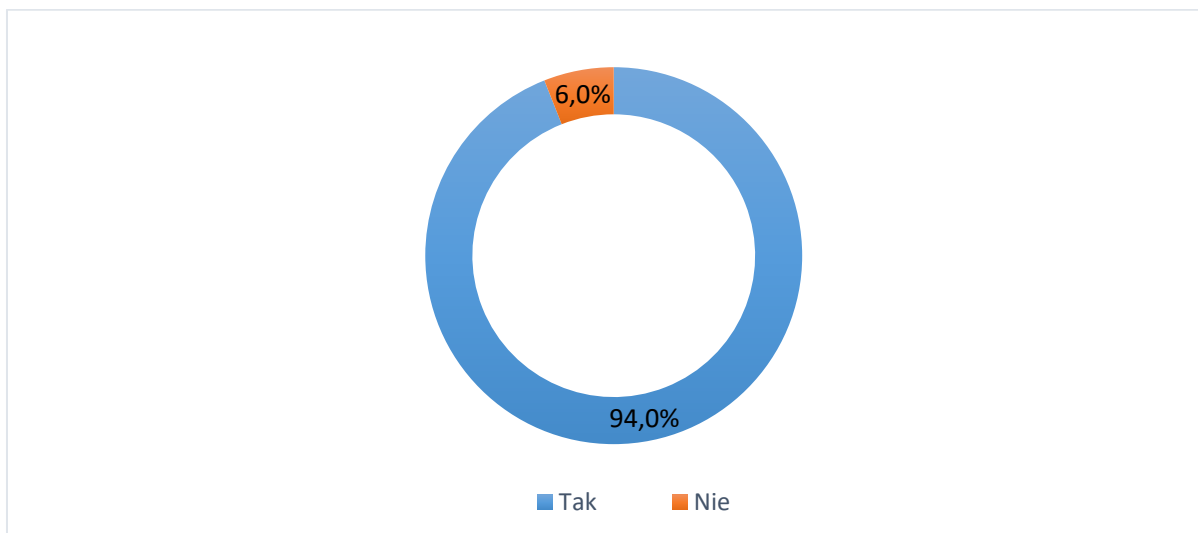

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100 (pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Zdecydowana większość badanych realizatorów (94,0%) przed przystąpieniem do realizacji projektu przeprowadziła diagnozę problemów i potrzeb lokalnych. To zdecydowanie większy odsetek niż w roku 2017, co oznacza, że coraz większa liczba Projektodawców rozumie sens

poznania potrzeb i oczekiwań mieszkańców, a także fakt, że przeprowadzenie diagnozy daje możliwość osiągnięcia większych efektów.

Wykres 5 Czy przed przystąpieniem do realizacji projektu, przeprowadzili Państwo analizę problemów i potrzeb lokalnych?

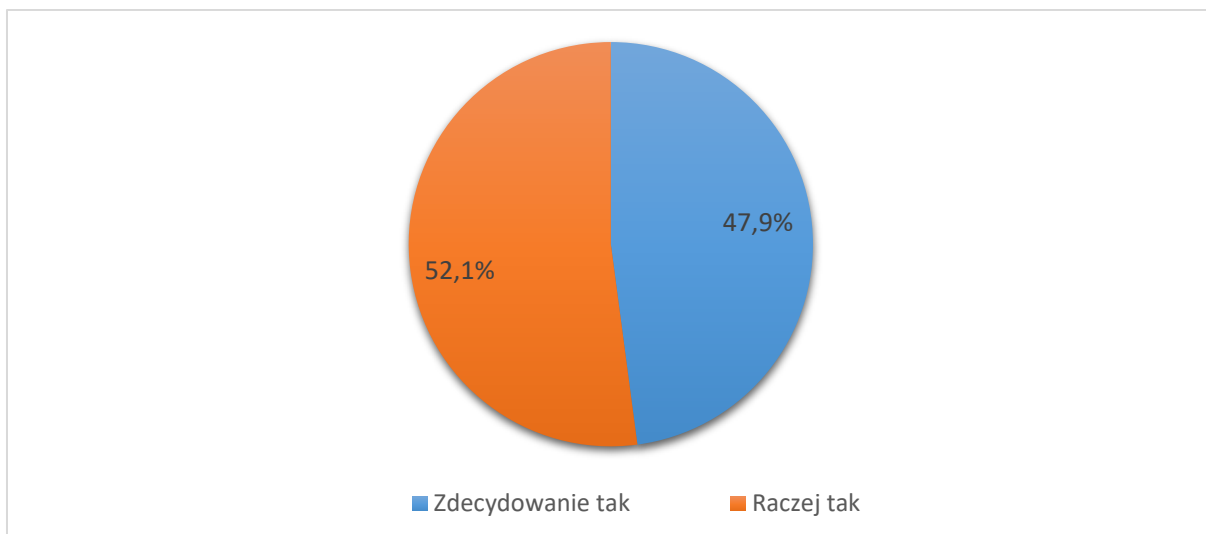

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Dzięki przeprowadzonej diagnozie możliwe było wytypowanie najbardziej niebezpiecznych miejsc i opracowanie rozwiązań w celu poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego. Modernizacja przejść dla pieszych i zmian infrastrukturalnych wskazywana była przez Komisję Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Policję, Straż Miejską oraz lokalne instytucje. W diagnozie brali udział także sami mieszkańcy, użytkownicy niebezpiecznych miejsc, którzy najlepiej znają okolicę i potrzeby zmian. Oprócz tego Projektodawcy korzystali ze statystyk dotyczących wypadków na drogach lokalnych. Badano także wyniki zagrożeń przemocy rówieśniczej i zagrożeń w cyberprzestrzeni, przeprowadzono ankiety w szkołach, rozmawiano z nauczycielami i pedagogami szkolnymi, którzy wskazywali na potrzeby dzieci i młodzieży oraz niebezpieczne sytuacje, które mają miejsce w szkole, słuchano także potrzeb osób starszych.

Badanych Projektodawców zapytano, czy na skutek realizacji projektu udało się rozwiązać zdiagnozowane problemy. Wszyscy Projektodawcy wskazali, że problemy udało się rozwiązać – 47,9% badanych było o tym przekonanych. Żaden Projektodawca nie wskazał na brak rozwiązania zdiagnozowanych problemów.

Wykres 6 Czy na skutek realizacji projektu, udało się Państwu rozwiązać zdiagnozowane problemy?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=94 (pytanie zostało zadane Projektodawcom, którzy przeprowadzili diagnozę).

Podobnie jak w roku poprzednim, w 2018 roku w ramach projektów realizowane były przede wszystkim działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży (64,0% projektów). Projektodawcy dość chętnie realizowali także inne działania prewencyjne i edukacyjne: informację i promocję (61,0%), szkolenia i warsztaty (50,0%), działania edukacyjne dla dorosłych (30,0%), kampanie społeczne (25,0%) oraz konferencje i seminaria (15,0%).

Stosunkowo duży odsetek stanowiły działania infrastrukturalne – modernizacja i przebudowa przejść dla pieszych (36,0%), instalacja oznakowania drogowego (28,0%), instalacja oświetlenia (15,0%), zmiana organizacji ruchu drogowego (9,0%) oraz instalacja monitoringu (7,0%).

Do najrzadziej realizowanych działań zaliczyć można publikacje edukacyjne (3,0%).

Wykres 7 Proszę wskazać wszystkie działania, jakie zaplanowali Państwo do zrealizowania w ramach projektu

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100 (pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Do oczekiwanych przez Projektodawców efektów projektów należy zaliczyć przede wszystkim:

- Podniesienie świadomości w zakresie bezpiecznego poruszania się po okolicy;
- Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym (m.in. poprzez powstanie nowych przejść dla pieszych);
- Spadek liczby wypadków z udziałem pieszych;
- Poprawa bezpieczeństwa rowerzystów;
- Ograniczenie liczby przestępstw i wykroczeń oraz zjawisk patologicznych;

- Pogłębianie współpracy między lokalną społecznością a jednostkami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo;
- Wypracowanie wśród kierowców nawyku zwalniania przed przejściami dla pieszych;
- Podniesienie poziomu wiedzy i wzmocnienie aktywizacji społeczeństwa w zakresie zapobiegania przestępczości i aspołecznych zachowań;
- Ograniczenie patologii i aspołecznych zachowań dzieci i młodzieży (m.in. poprzez zmniejszenie agresji słownej i fizycznej wśród uczniów);
- Wzrost tolerancji;
- Podniesienie poziomu kulturalnego dopingowania na meczach;
- Rozwijanie zainteresowań wychowanków placówek wychowawczych;
- Nabycie przez rodziców oraz nauczycieli umiejętności w zakresie komunikacji osoba dorosła – dziecko;
- Wzmocnienie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę;
- Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat negatywnego wpływu używania alkoholu;
- Nauka pierwszej pomocy w celu ratowania ludzkiego życia;
- Ograniczenie negatywnych zachowań w cyberprzestrzeni;
- Podniesienie świadomości seniorów w zakresie zagrożeń w cyberprzestrzeni.

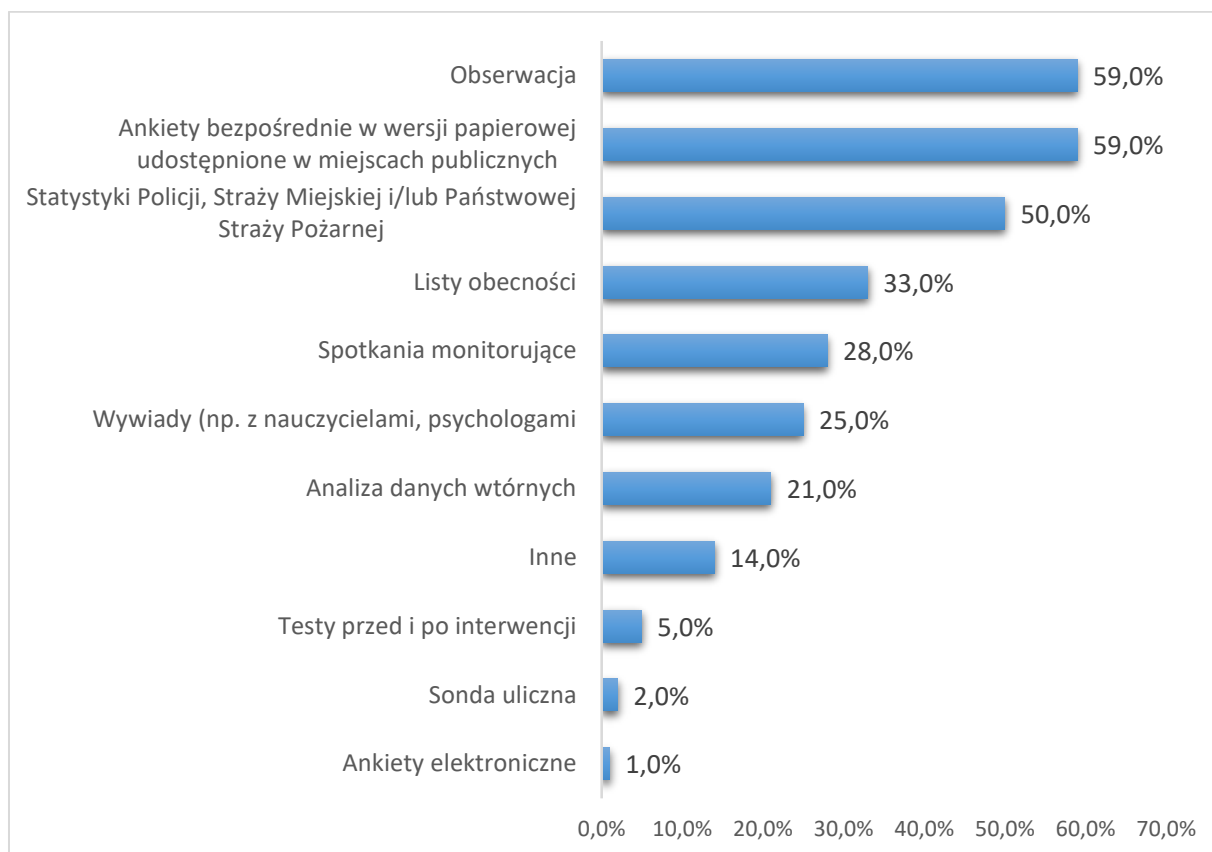
6.3. Ocena realizacji i efektów projektu

Projektodawcy określili także metody monitoringu efektu projektów, które zostały zastosowane w realizowanych przez nich projektach. W przeciwieństwie do lat poprzednich najczęściej wykorzystywaną metodą były obserwacja oraz ankiety bezpośrednio w wersji papierowej udostępniane w miejscach publicznych (każde po 59,0%), nie zaś jak w latach 2016-2017 lista obecności (ta była wykorzystywana przez 33,0% Projektodawców). Realizatorzy często korzystali także ze statystyk Policji, Straży Miejskiej oraz Państwowej Straży Pożarnej (z takiego rozwiązania korzystał co drugi badany).

Do rzadziej wykorzystywanych metod należały wywiady, testy, analiza danych wtórnych, spotkania monitorujące, sonda uliczna czy ankieta elektroniczna. Wśród innych, nieopisanych wyżej metod, wymieniono ankiety prowadzone na początku i na końcu trwania projektu,

własne statystyki, dokumentację fotograficzną, ankiety przeprowadzane w szkołach oraz spotkania z rodzicami.

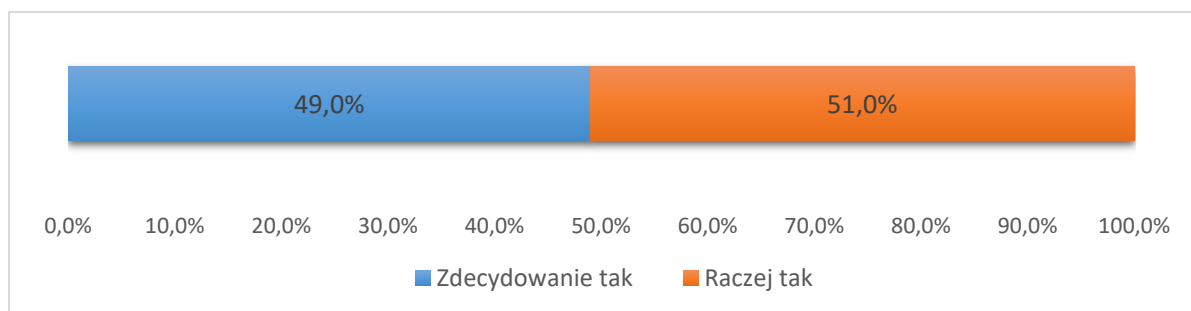
Wykres 8 Jakie metody monitoringu (i źródła weryfikacji) efektów projektu zostały wykorzystane w Państwa projekcie?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100 (pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%)

Badanie pokazało, że wszystkie zrealizowane projekty pozwoliły na osiągnięcie zakładanych efektów – 49,0% Projektodawców zrealizowało założony cel w 100%, zaś 51,0% projektów osiągnęło co najmniej 75% założonych efektów. W roku 2018 odsetek osób, które zrealizowały cel w 100% był nieco niższy, niż w latach poprzednich, co może wynikać z bardzo krótkiego czasu na realizację projektu.

Wykres 9 Czy udało się Państwu osiągnąć zakładane efekty?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100.

11,0% Projektodawców stwierdziło, że dzięki realizacji projektu udało się osiągnąć efekty projektu, których nie przewidziano na etapie pisania wniosku o dofinansowanie. Należy wskazać, że z roku na rok liczba projektów, w których udaje się osiągnąć dodatkowe efekty spada – w roku 2017 było to 26%, zaś w roku 2016 50%. Brak efektów dodatkowych może wynikać z dominującego infrastrukturalnego charakteru działań, które zakładają realizację konkretnych przedsięwzięć twardych.

Rysunek 6 Odsetek Projektodawców, którym udało się osiągnąć efekty, których nie przewidziano na etapie pisania wniosku o dofinansowanie

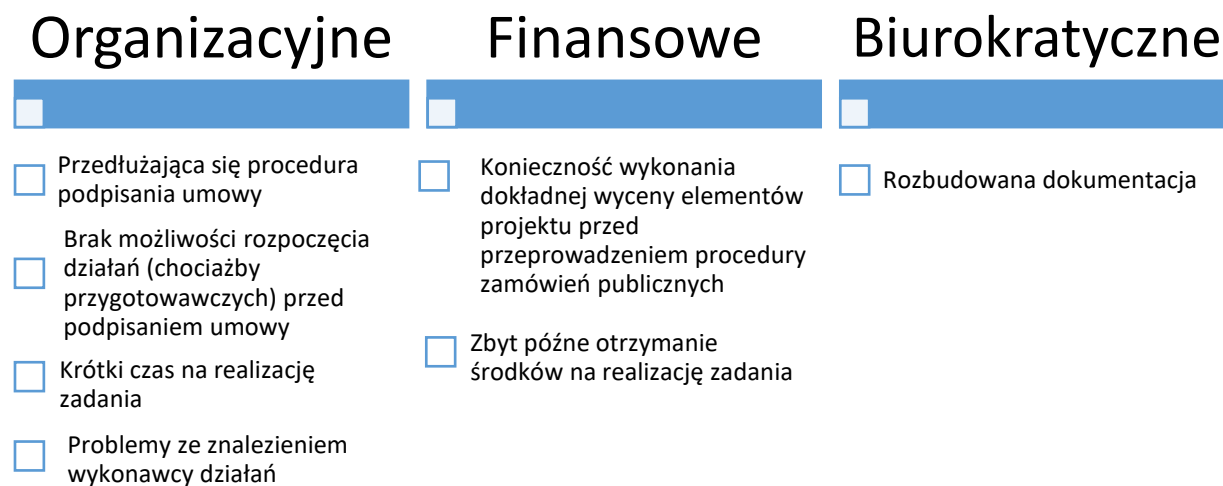
Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100.

Do dodatkowych efektów projektów zaliczono:

- Nawiązanie współpracy z różnymi instytucjami (m.in. Klubem Federacji Konsumentów, Rzecznikiem Praw Konsumentów, POLREGIO, stowarzyszeniami i fundacjami);
- Powstanie nowych grup towarzyskich i hobbystycznych (m.in. grupa teatralna);
- Organizacja dodatkowych wydarzeń i happeningów aktywizacyjnych;
- Wzrost integracji młodzieży.

14,0% Projektodawców podczas realizacji projektu natrafiło na problemy. Respondenci wskazywali, że były to problemy organizacyjne, finansowe i biurokratyczne, związane głównie z późnym terminem podpisania umowy i otrzymania środków na realizację działania.

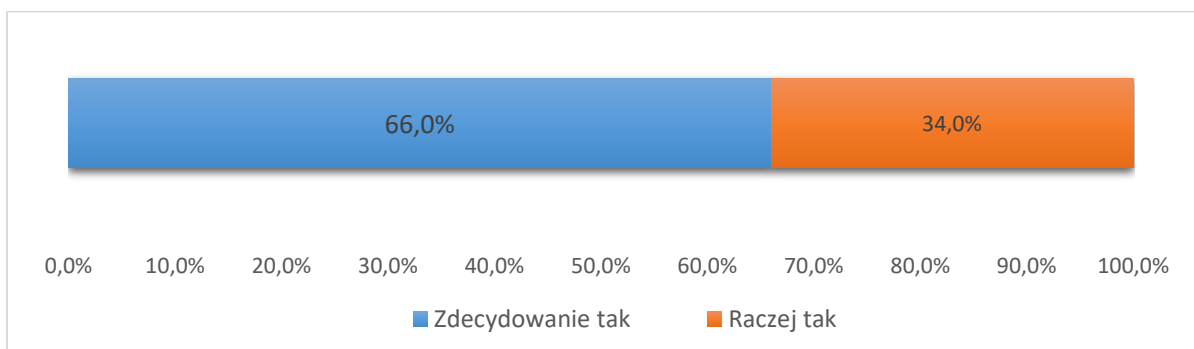
Rysunek 7 Jakiego rodzaju problemy pojawiły się podczas realizacji projektu?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAW/CATI, n=14

Wszyscy badani Projektodawcy zgodzili się, że realizowane przez nich działania były skuteczne (odpowiednio 66,0% odpowiedzi „zdecydowanie tak” i 34,0% odpowiedzi „raczej tak”), co oznacza, że realizatorom udało się osiągnąć założone cele.

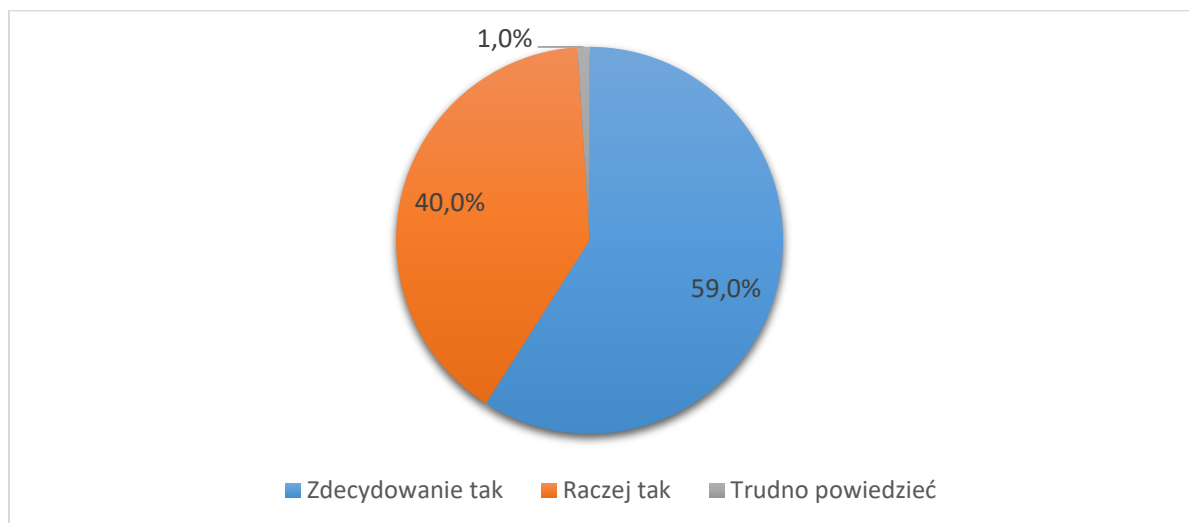
Wykres 10 Jak Pan/i ocenia zrealizowane w ramach projektu działania? Czy były one skuteczne?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Projektodawcy stwierdzili także, że realizowane przez nich projekty są trwałe, co oznacza, że ich efekty utrzymują się także po zakończeniu realizacji projektu (59,0% odpowiedzi „zdecydowanie tak” i 40,0% odpowiedzi „raczej tak”). Jedynie jedna osoba stwierdziła, że nie potrafi odpowiedzieć na to pytanie.

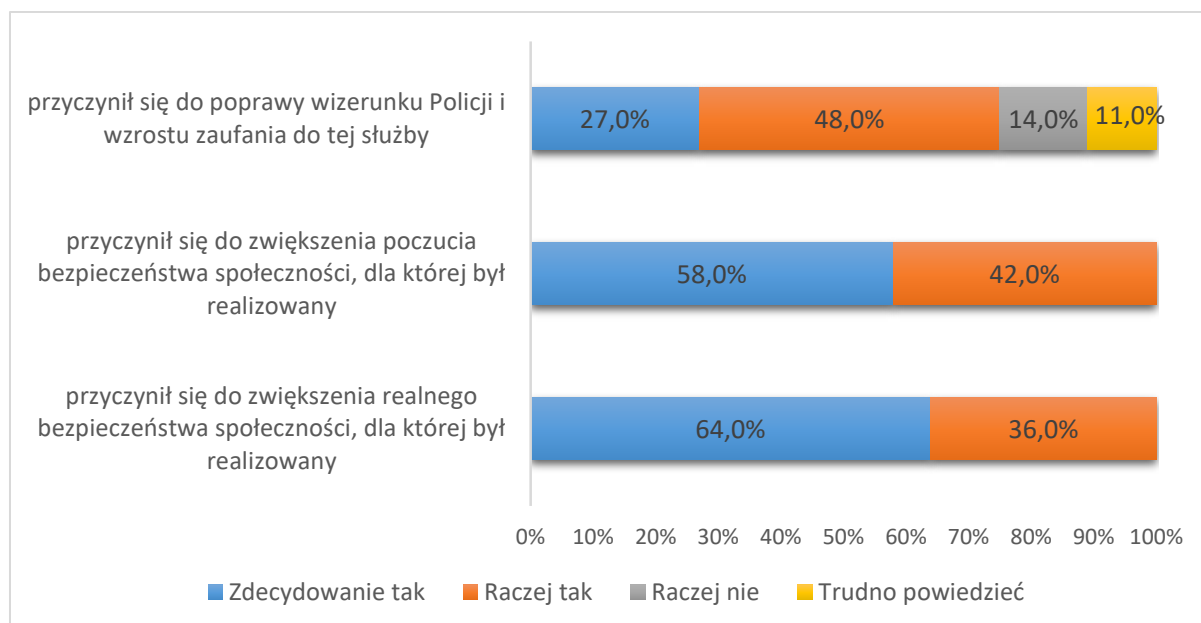
Wykres 11 Czy według Państwa efekty zrealizowanego przez Państwa projektu będą trwałe?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Wszyscy badani Projektodawcy stwierdzili, że realizowane przez nich projekty przyczyniły się nie tylko do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa społeczności, dla której projekt był realizowany, ale także do zwiększenia realnego ich bezpieczeństwa. Bardzo duży odsetek Projektodawców (75,0%) wskazał także na fakt, iż projekt przyczynił się do poprawy wizerunku Policji i wzrostu zaufania do tej służby. 11,0% badanych nie potrafiło stwierdzić, czy realizowany przez nich projekt wpływa na poprawę wizerunku, zaś 14,0% wskazało, że projekt nie przyczynił się do takich zmian, co wynikało głównie z faktu, iż założenia projektu nie były bezpośrednio związane z tymi służbami.

Wykres 12 Czy Pan/i zdaniem realizowany przez Państwa projekt:

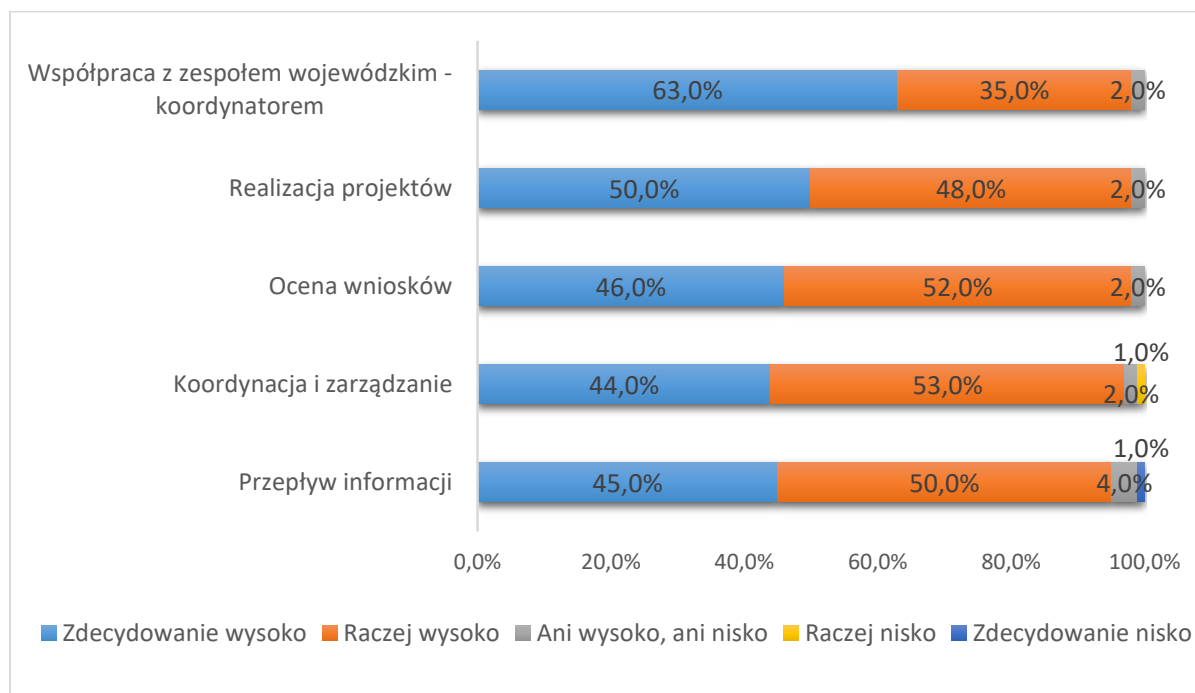

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

W ramach badania ewaluacyjnego respondentów poproszono również o dokonanie oceny poszczególnych elementów „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”. Najlepiej ocenionym aspektem była współpraca Projektodawców z koordynatorami wojewódzkimi – 98,0% badanych oceniło współpracę wysoko, w tym 63,0% zdecydowanie wysoko. Taki sam odsetek badanych ocenił wysoko realizację projektów, jednak zdecydowanie wysoką ocenę przyznała połowa respondentów (50,0%).

Pojedyncze oceny negatywne (podobnie jak w roku 2017) przyznano w przypadku dwóch aspektów - koordynacji i zarządzania oraz przepływu informacji.

Wykres 13 Jak oceniają Państwo poszczególne elementy „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI/CATI, n=100

Zdaniem badanych projektodawców działaniami, które mogłyby wpłynąć na podniesienie skuteczności Programu i usprawnić ich realizację, są:

- Zwiększenie środków finansowych na realizację projektów (w tym szczególnie na projekty infrastrukturalne);
- Zintensyfikowanie promocji Programu w mediach;
- Preferowanie projektów realizowanych w gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, które nie posiadają odpowiednich środków na samodzielną realizację działań poprawiających bezpieczeństwo;
- Poszerzenie celów szczegółowych Programu o działania związane z udzielaniem pierwszej pomocy podczas wypadków drogowych (projekty te powinny być kierowane szczególnie do mieszkańców obszarów wiejskich);
- Wprowadzenie osobnych kategorii zadań dla dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych;

- Informowanie instytucji i organizacji, które realizowały (lub aplikowały o środki) projekty w poprzednich edycjach, o kolejnych naborach do konkursów prowadzonych w ramach Programu;
- Wprowadzenie bardziej precyzyjnych zapisów w umowach, które jednoznacznie zdefiniują katalog kosztów kwalifikowanych;
- Wcześniejsze ogłaszanie terminu rozpoczęcia naboru (tak, by Projektodawcy mieli minimum pół roku na realizację projektu);
- Przyspieszenie procedury przekazywania środków finansowych dla jednostki realizującej projekt;
- Określenie w regulaminie konkursu daty, od której realizatorzy projektów będą mogli ponosić wydatki (przed podpisaniem umowy);
- Preferowanie projektów stanowiących kontynuację projektów realizowanych w latach poprzednich (dzięki czemu nastąpi wzmocnienie skuteczności i trwałości realizowanych projektów).

Należy jednak wskazać, że znaczna część badanych wskazała, że żadne zmiany nie są potrzebne, gdyż działania Programu przebiegają bez zarzutu i pozwalają osiągać założone efekty.

7. Efektywność projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” – omówienie i porównanie wyników badań ankietowych przeprowadzonych pośród uczestników projektów

W celu zbadania efektywności projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” bardzo ważny jest monitoring efektów osiąganych wśród uczestników projektów, tj. lokalnych społeczności. W celu zbadania opinii uczestników projektów na temat Programu „Razem bezpieczniej”, przeprowadzono wśród nich ankietę ewaluacyjną. Wyniki badania zostały porównane z wynikami ankiet przeprowadzanych przez realizatorów projektów wśród uczestników działań, bezpośrednio przed i po realizacji projektu.

Niestety, podobnie jak w roku 2017, agregacja wyników badań ankietowych przeprowadzonych przed i po realizacji projektu w poszczególnych województwach i forma ich przekazania do Organu Zarządzającego uniemożliwia zestawienie otrzymanych danych z przeprowadzonym badaniem ewaluacyjnym. Powodem jest:

- Brak wyników w przypadku znacznej liczby lokalnych projektów (działania skierowane do funkcjonariuszy Policji, działania infrastrukturalne, w których trudno było zidentyfikować konkretnych uczestników projektów);
- Przedstawienie ich w formie opisowej narracji bez uwzględnienia danych liczbowych;
- Prezentacja wyłącznie wskaźników rezultatu;
- Grupowanie odpowiedzi w sposób uniemożliwiający poznanie procentowego udziału pojedynczych odpowiedzi udzielanych przez respondentów.

Porównanie wyników kolejny raz możliwe jest więc wyłącznie poprzez porównanie ogólnych trendów, możliwych do wyodrębnienia w przypadku kwestii poruszanych w przeprowadzonych badaniach ankietowych po dogłębnej analizie przekazanych materiałów.

7.1. Ocena bezpieczeństwa miejsca zamieszkania

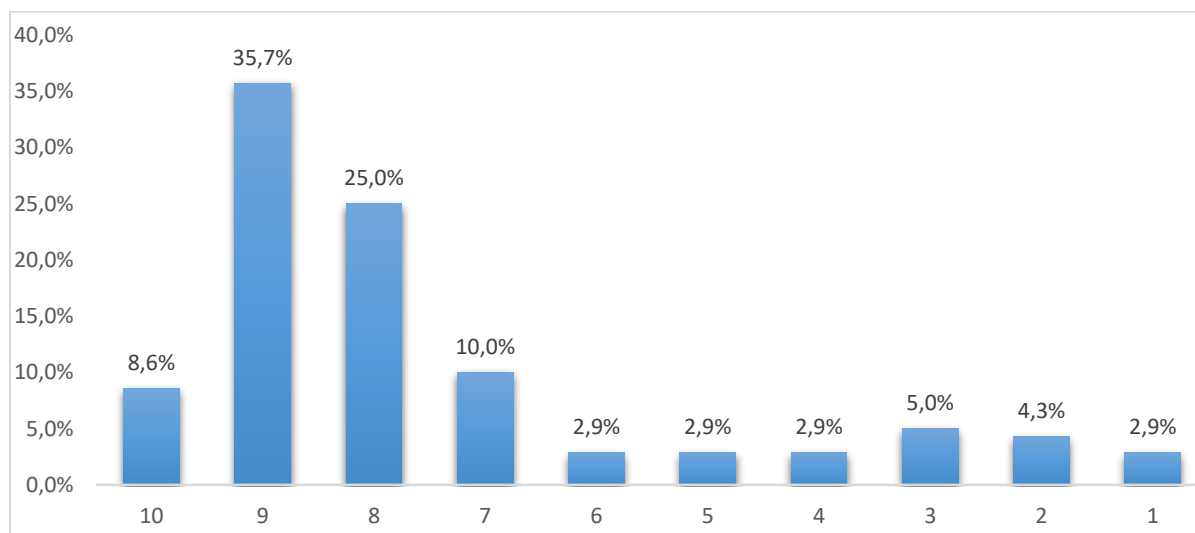
Uczestnicy badania zostali zapytani o poczucie bezpieczeństwa na terenie zamieszkania. Odpowiedzi przez nich udzielane zawarte zostały w skali od 1 do 10, gdzie najwyższe oceny oznaczają oceny najbardziej pozytywne.

Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że czuje się bezpiecznie w miejscu zamieszkania (82,1% odpowiedzi powyżej oceny „5”). Należy wskazać, że jest to odsetek niższy niż w roku poprzednim – wtedy ocenę powyżej „5” wskazało 98,0% osób. Osoby posiadające niskie poczucie bezpieczeństwa stanowiły stosunkowo duży odsetek badanych (15,0%).

Ocenę „8” i powyżej wskazało 69,3% badanych, co świadczy o wysokim poczuciu bezpieczeństwa, zaś ocenę najwyższą wskazało 8,6% respondentów.

Najwyższe oceny (10, 9, 8) wskazywane były najczęściej przez uczestników projektów związanych z działaniami infrastrukturalnymi na rzecz bezpieczeństwa oraz edukacją w tym zakresie. Niemal wszyscy respondenci wskazujący na tak wysoki poziom bezpieczeństwa byli w średnim wieku (31-50 lat), częściej odpowiedzi takich udzielały kobiety, niż mężczyźni.

Wykres 14 Czy miejsce, w którym Pan/i mieszka, można nazwać bezpiecznym?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI, n=140

Poczucie bezpieczeństwa zostało także odnotowane w ankietach przeprowadzanych po realizacji projektu. Pomimo braku danych liczbowych dla ogółu badanej próby, które można byłoby zestawić w celu ich porównania, opisy badania sugerują, iż w większości przypadków

nastąpił wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców z około 50% do 70-80% – wysokie oceny wskazywane przez respondentów powyżej omawianego badania potwierdzają osiągnięte rezultaty.

Cytaty z wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez realizatorów projektów po ich zakończeniu

Poziom poczucia bezpieczeństwa dzięki projektowi wzrósł o 34,60 punktów procentowych.

*W wyniku realizacji projektu osiągnięto rezultat w postaci [...] **Poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym**, poprzez rezultat w ograniczenie prędkości samochodów osobowych.*

Wskaźnik nr 2 poziom poczucia bezpieczeństwa wśród uczestników Programu – wzrost o 11%.

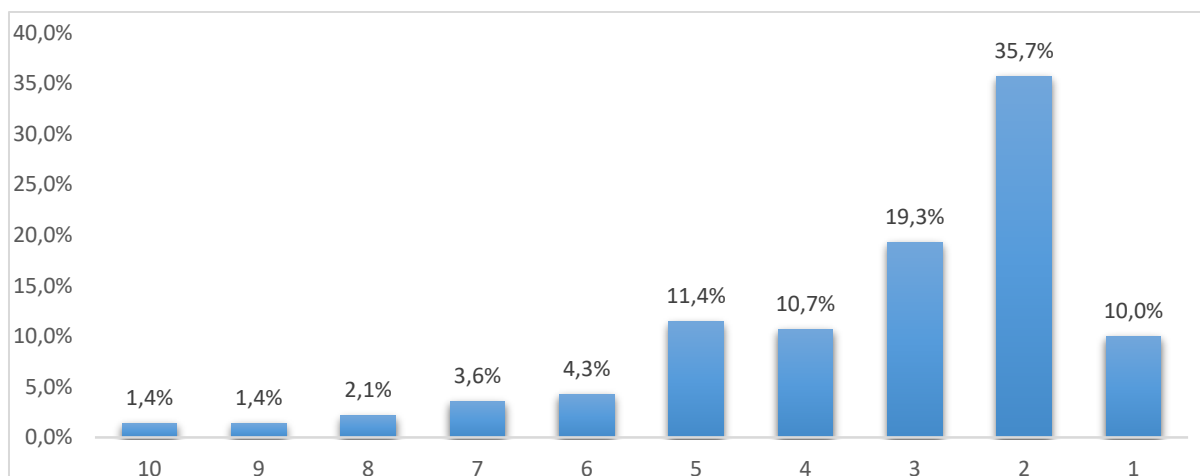
7.2. Obawa przed byciem ofiarą przestępstwa

Respondenci zostali zapytani o to, czy obawiają się, iż mogą zostać ofiarą przestępstwa. Ich oceny zawarte zostały w skali od 1 do 10, gdzie większość odpowiedzi przypadających na niskie oceny (1-4) uznać należy za sytuację pozytywną.

Ponad połowa ankietowanych uczestników projektów uznała zagrożenie stania się ofiarą przestępstwa za bardzo niskie (ocena „2” – 35,7% odpowiedzi, „3” – 19,3%), najniższą ocenę („1”) wskazał zaś co dziesiąty badany (10,0%). Wszystkie odpowiedzi powyżej oceny „5”, oznaczające negatywną sytuację wyniosły łącznie 12,7%.

Jak wynika z analizy zebranych danych, odpowiedzi „1” i „2” zdecydowanie częściej wskazywane były przez kobiety, częściej przez osoby w wieku średnim, niż najmłodsze i najstarsze grupy uczestników.

Wykres 15 Czy obawia się Pan/i tego, że może stać się ofiarą przestępstwa?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI, n=140

Także z ankiet przeprowadzonych przed i po zakończeniu udziału w projekcie wynika, że mieszkańcy raczej nie boją się, że mogą stać się ofiarą przestępstwa, a odsetek osób z obawami spadł dzięki realizacji projektów w ramach programu „Razem bezpieczniej” (różnica ok. 30 punktów procentowych).

Cytaty z wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez realizatorów projektów po ich zakończeniu

% osób deklarujących obawę, że może stać się ofiarą przestępstwa:
wartość określona w ankietach „przed” - 37%,
wartość osiągnięta w ankietach „po” – 70%

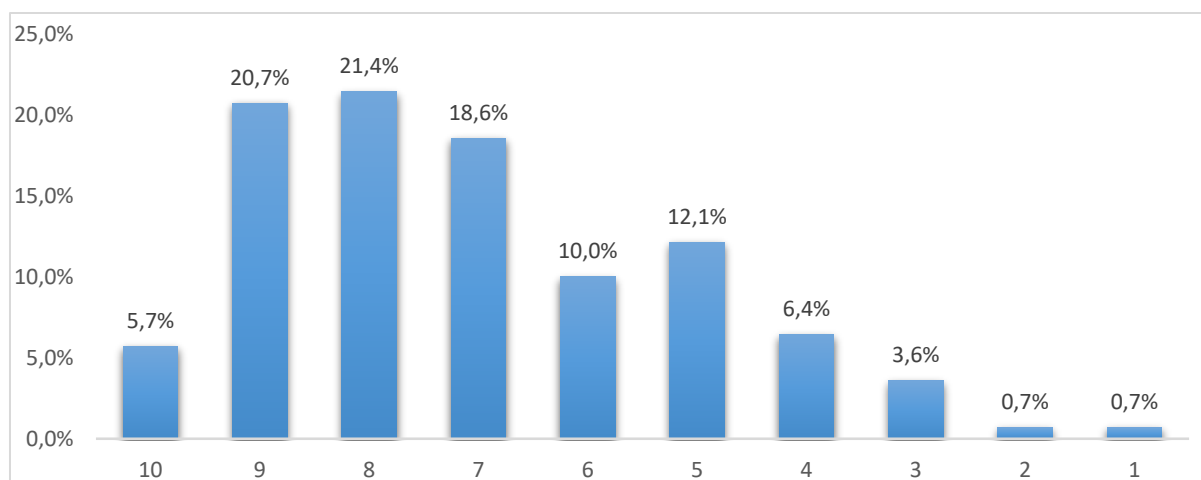
7.3. Poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego

Uczestników badania zapytano także, jak oceniają swoją wiedzę w zakresie bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Za pozytywne należy uznać odpowiedzi dotyczące ocen najwyższych (5-10).

Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że posiada wysoki poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego – oceny najwyższe („8”, „9” oraz „10”) wskazała niespełna połowa badanych (47,9%), zaś co dwudziesta (5,7%) swoją wiedzę oceniła bardzo wysoko („10”). Ocenę poniżej „5” wskazało jedynie 11,4% ankietowanych.

Najwyższe oceny wskazywane były najczęściej przez osoby uczestniczące w projektach polegających na tworzeniu bezpiecznych przejść dla pieszych. Częściej były to osoby w wieku średnim (31-50 lat), zaś miejsce zamieszkania (miasto lub wieś) nie miały wpływu na deklarowany poziom wiedzy.

Wykres 16 Jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI, n=140

Także ankiety przeprowadzane przez Realizatorów wskazały, że poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań jest wysoki, na co wpływ mają z pewnością szerokie akcje informacyjno-prewencyjne, w tym te prowadzone wśród najmłodszych uczestników życia codziennego.

Cytaty z wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez realizatorów projektów po ich zakończeniu

*Wszyscy badani określili, że projekt miał wpływ na ich poziom wiedzy - wartość docelowa to **6,79**.*

Podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i umiejętności seniorów w zakresie bezpiecznych zachowań w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania wpłynęło również na ograniczenie ilości negatywnych zjawisk z udziałem seniorów.

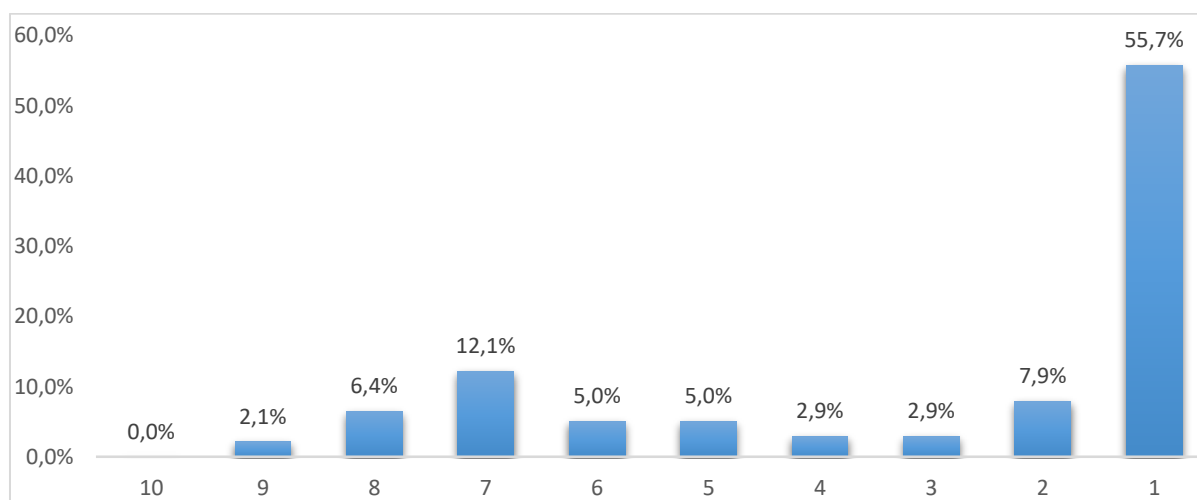
7.4. Uczestnictwo w programie „Razem bezpieczniej” a poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego

Kolejne zagadnienie dotyczyło oceny znaczenia uczestnictwa w projekcie lokalnym realizowanym w ramach programu „Razem bezpieczniej” w kontekście poziomu wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

W roku 2018 widoczna jest całkowita zmiana odpowiedzi względem roku poprzedniego. W 2017 roku oceny najwyższe („8”, „9”, „10”) wskazało 46,0% badanych, zaś ocenę powyżej średniej („5”) aż 81,0% osób. W roku 2018 ocenę „8” i wyższą przyznało jedynie 8,5% ankietowanych, żaden z badanych nie wskazał zaś oceny najwyższej. Ponad połowa respondentów (55,7%) wskazała natomiast ocenę najniższą, co oznacza, że uczestnictwo w projekcie nie wpłynęło na poziom ich wiedzy na temat bezpiecznych zachowań.

Powodem takich wyników może być fakt, iż badani już wcześniej posiadali dużą wiedzę na temat bezpieczeństwa, co było wskazywane także przez Realizatorów w trakcie badań ankietowych oraz wywiadów w ramach studium przypadku.

Wykres 17 Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI, n=140

Uczestnicy badania ankietowego prowadzonego bezpośrednio po zakończeniu projektu wskazali natomiast, że zrealizowany projekt przyczynił się do wzrostu poziomu ich wiedzy na temat bezpiecznych zachowań.

Cytaty z wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez realizatorów projektów po ich zakończeniu

34,25% ankietowanych uważa, że uczestnictwo w programie "Razem bezpieczniej" miało wysoki i bardzo wysoki wpływ na poziom wiedzy w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego;

Istotą projektu było przeprowadzenie szeregu działań zmierzających do edukacji społeczeństwa z zakresu patologii społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy rówieśniczej. Bezpośredni wpływ miały na to przedsięwzięcia realizowane w ramach projektu [...]

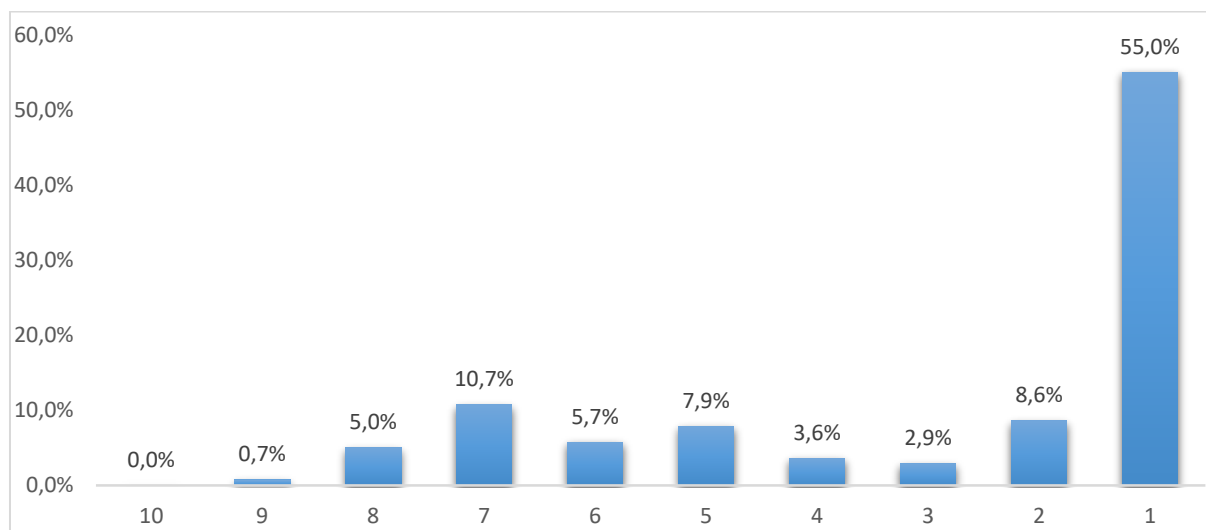
7.5. Uczestnictwo w Programie „Razem bezpieczniej” a poziom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Wpływ uczestnictwa w Programie na poziom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego został przez badanych oceniony podobnie jak wpływ na poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań.

Najwyższy odsetek odpowiedzi respondentów przypadł na odpowiedź „1” (55,0%). Ocenę poniżej „5” przyznało aż 70% osób, co oznacza, że nie uważają one, by projekt przyczynił się do pogłębienia ich wiedzy na temat odpowiedzialności sprawnej w zakresie bezpieczeństwa. Co dziesiąty badany (10,7%) przyznał ocenę „7”, co oznacza, że projekt w pewnym stopniu przyczynił się do zwiększenia poziomu wiedzy na omawiany temat.

Odpowiedzi najniższe („1”, „2”, „3”) częściej wybierane były przez kobiety, mieszkańców miast oraz uczestników projektów społecznych, nastawionych na edukację i prewencję.

Wykres 18 Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego?

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie badania CAWI, n=140

Ankiety przeprowadzone przez realizatorów badania pokazały natomiast, że uczestnicy stwierdzili istotny wpływ uczestnictwa w Programie na poziom ich wiedzy w zakresie odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Cytaty z wyników badania ankietowego przeprowadzonego przez realizatorów projektów po ich zakończeniu

Pozytywny wpływ na poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa potwierdziło 82% uczestników.

Według 100 % ankietowanych projekt miał wpływ na poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań i odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

43,48% ankietowanych uważa, że uczestnictwo w programie "Razem bezpieczniej" miało wysoki i bardzo wysoki wpływ na poziom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Analizując zebrane dane ankietowe należy wskazać na pozytywną sytuację w zakresie wiedzy badanych na temat bezpiecznych zachowań i odpowiedzialności prawnej. Odnotować należy także wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa uczestników w ich miejscu zamieszkania oraz brak obaw przed zostaniem ofiarą przestępstwa. Pomimo braku możliwości przyrównania danych liczbowych z różnych badań ankietowych, wyraźnie rysuje się sytuacja, w której zdecydowana większość beneficjentów oceniała badane aspekty pozytywnie. Uwzględniając

wyniki trzech etapów badań ankietowych należy stwierdzić, że przeprowadzone projekty pozytywnie wpłynęły na lokalne społeczności.

8. Studium przypadku

8.1. Projekt pn. „Aktywne przejścia dla pieszych w Elblągu: ul. Nowowiejska i ul. Bema”

Informacje ogólne

Projekt realizowany przez Gminę Elbląg pn. „Aktywne przejścia dla pieszych w Elblągu: ul. Nowowiejska i ul. Bema” zakładał wykonanie aktywnych przejść dla pieszych wyposażonych w inteligentny system bezpiecznego przejścia, który informuje kierowcę zbliżającego się pojazdu o tym, że osoba przechodzi bądź zbliża się do przejścia dla pieszych.

Celem projektu była poprawa bezpieczeństwa użytkowników przejść dla pieszych, które znajdują się w miejscach natężonego ruchu pieszego, w tym w szczególności dzieci. Wybrane do realizacji przejścia usytuowane były bezpośrednio przy szkołach oraz w pobliżu licznych jednostek użyteczności publicznej, głównie edukacyjnych i medycznych.

Realizowany projekt składał się z dwóch komponentów. Rezultatem działań twardych było powstanie aktywnych, tj. inteligentnych przejść dla pieszych. W projekcie zastosowano inteligentny system aktywnego przejścia, identyfikującego przechodnia znajdującego się w strefie przejścia – zastosowanym rozwiązaniem jest malowanie grubowarstwowe na kolory biały i czerwony, oraz automatycznie aktywowane przez przechodnia najezdniowe punktowe elementy odblaskowe i lampy ostrzegawcze LED. Sygnał ostrzegawczy emitowany jest tak długo, jak pieszy pozostaje na przejściu. Takie rozwiązanie gwarantuje większe bezpieczeństwo pieszych oraz zwiększoną uwagę kierowców z uwagi na fakt, iż sygnały ostrzegawcze nie są stale włączone informując jedynie o przejściu dla pieszych, a ostrzegają o tym, że osoba zbliża się do przejścia dla pieszych bądź już nim przechodzi.

Drugi komponent stanowiły działania miękkie, obejmujące akcję edukacyjną dotyczącą bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przeprowadzoną wśród mieszkańców, lecz kierowaną w szczególności do dzieci w elbląskich przedszkolach i szkołach podstawowych. Łącznie zorganizowano ponad 130 spotkań, w których udział wzięło ponad 2 200 dzieci. W mieście przeprowadzono także akcję informacyjną prowadzoną w ruchu drogowym przy okazji festynów i imprez miejskich, jak również inne działania, pośród których wymienić można akcję

„Patrz i słuchaj”, turniej bezpieczeństwa w ruchu drogowym, piknik służb mundurowych, europejski dzień bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Olsztynie. Projekt koordynowany był przez Gminę Miasto Elbląg. W realizację projektu zaangażowany był także Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Elblągu.

Tabela 6. Studium przypadku projektu pn. „Aktywne przejścia dla pieszych w Elblągu: ul. Nowowiejska i ul. Bema”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 2: Bezpieczne przejście dla pieszych
Wartość całkowita projektu	76 414,98 zł
Wartość dofinansowania projektu	66 400 zł
Cel główny projektu	Podniesienie bezpieczeństwa w obszarze dwóch przejść dla pieszych poprzez wyposażenie ich w inteligentny system identyfikujący pieszego zbliżającego się do przejścia i pozostającego na nim.
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Zastosowanie aktywnych przejść dla pieszych znacznie zwiększających bezpieczeństwo pieszych w ruchu drogowym; 2. Akcja uświadamiająca Komendy Miejskiej Policji prowadzona w szkołach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zrealizowanych przejść i stanowiących bezpośrednich adresatów projektu.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Adresatami bezpośrednimi były dzieci i młodzież uczęszczające do placówek edukacyjnych, pacjenci placówek medycznych zlokalizowanych w pobliżu przejścia, klienci stacji krwiodawstwa. Adresatów pośrednich stanowili zaś mieszkańcy położonych w sąsiedztwie

przejsć osiedli mieszkaniowych, korzystający ze zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie przystanków autobusowych, klienci centrum handlowego, kadra pedagogiczna, pracownicy placówek medycznych, rodzice i opiekunowie dzieci uczęszczających do placówek edukacyjnych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie przejsć, mieszkańcy miasta korzystający z przejsć sporadycznie.

Przebieg realizacji projektu:

W ramach projektu prowadzone były działania inwestycyjne, tj. instalacja dwóch aktywnych przejsć dla pieszych znacznie zwiększających bezpieczeństwo pieszych w ruchu drogowym, oraz działania miękkie, tj. m.in. akcja uświadamiająca Komendy Miejskiej Policji prowadzona w szkołach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie zrealizowanych przejsć. Ponadto, zastosowano również innowacyjność produktową w skali województwa, polegającą na zastosowaniu inteligentnego systemu, który znacznie poprawia bezpieczeństwo pieszych i kierowców w porównaniu z tradycyjnymi przejściami z oznakowaniem pionowym i poziomym.

Realizator projektu wskazał, że realizacja przebiegała bezproblemowo, nie odnotowano żadnych barier oraz trudności, a współpraca z partnerem projektu przebiegała wzorowo. Ponadto projekt cieszył się zainteresowaniem, nie zaobserwowano grup, które nie chciały angażować się w prowadzone działania. Do realizatorów nie dotarły również sygnały o niezadowoleniu z realizacji działań. Konsultacje społeczne poprzedzające realizację nie były prowadzone gdyż realizacja projektu wynikała z rzeczywistych potrzeb zgłoszonych przez dyrektorów placówek edukacyjnych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie oraz rodziców dzieci uczęszczających do tych szkół.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu jest jego bezsprzeczna efektywność, przejawiająca się w poprawie bezpieczeństwa pieszych. Pozytywną stroną projektu jest również nabywanie doświadczenia, pozwalającego na realizację podobnych przedsięwzięć w większej skali.

Realizatorzy nie dostrzegli żadnych słabych stron projektu, nie zgłaszali ich również odbiorcy projektu.

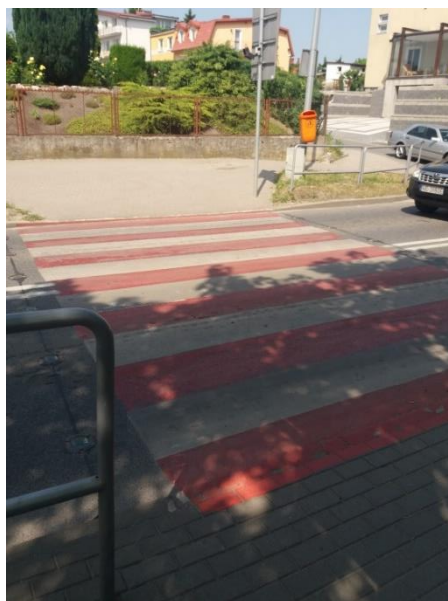
Osiągnięte rezultaty:

Założonym rezultatem projektu było podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Rezultat ten rzeczywiście osiągnięto poprzez wykonane aktywnych przejść dla pieszych w ul. Nowowiejskiej i w ul. Bema wyposażonych w inteligentne systemy bezpiecznego przejścia. Rezultat ten mierzony był poprzez monitoring wskaźników dotyczących wzrostu poczucia bezpieczeństwa w ruchu drogowym wśród uczestników ruchu drogowego. Wskaźnik ten mierzony był z wykorzystaniem ankiet rozprowadzanych wśród szkół, wykazując ponad piętnastoprocentowy wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym – zauważyć jednakże należy, że ankieta była bardzo ogólna, nie dotycząc jedynie rezultatów projektu, a ogólnego poczucia bezpieczeństwa, toteż założyć należy, że wskaźniki byłyby znacznie wyższe przy odpowiednio wypracowanym systemie monitorowania wskaźników. Wskazano, że poprawie mogłoby ulec narzędzie mierzące skuteczność i stopień osiągnięcia rezultatów z uwagi na nieefektywność ankiety jako tego rodzaju narzędzia.

Poniżej przedstawiono zdjęcia dwóch zmodernizowanych przejść dla pieszych.

Zdjęcie 1 Przejścia zrealizowane w ramach projektu „Aktywne przejścia dla pieszych na ul. Nowowiejska i ul. Bema”

Źródło: Urząd Miejski w Elblągu

8.2. Projekt pn. „Akademia bezpieczeństwa – działania edukacyjne na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów”

Informacje ogólne

Projekt realizowany przez Miasto Jaworzno pn. „Akademia bezpieczeństwa – działania edukacyjne na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów” polegał na prowadzeniu warsztatów edukacyjnych, które wzmocnią aktywizację społeczeństwa w zakresie zapobiegania przestępczości i eliminowania aspołecznych zachowań. Bardzo ważnym działaniem była także rozbudowa Miasteczka Ruchu Drogowego, gdzie można poznawać zasady poruszania się po drodze i trenować umiejętności kierowania rowerem w warunkach symulujących rzeczywisty ruch drogowy.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Katowicach. Projekt koordynowany był przez Prezydent Miasta Jaworzna. W realizację projektu zaangażowane były:

- Komenda Miejska Policji w Jaworznie;
- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności Urzędu Miejskiego w Jaworznie;
- Państwowa Straż Pożarna Jaworzno;
- Straż Miejska Jaworzno;
- Miejski Rzecznik Praw Konsumenta Urzędu Miejskiego w Jaworznie;
- Śląski Instytut Szkoleń Dorota Kazimierska.

Tabela 7. Studium przypadku projektu pn. „Akademia bezpieczeństwa – działania edukacyjne na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 4. Edukacja dla bezpieczeństwa
Termin realizacji projektu:	Wrzesień-grudzień 2018
Wartość całkowita projektu	51 887 zł

Wartość dofinansowania projektu	38 977 zł
Cel główny projektu	Wzrost poziomu bezpieczeństwa wśród mieszkańców
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Przeprowadzenie warsztatów w szkołach średnich z zakresu zagrożeń terrorystycznych; 2. Przeprowadzenie warsztatów dla seniorów „Starsi=bezpieczni”; 3. Przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych z zakresu bezpiecznego zachowania na drodze wśród dzieci w wieku przedszkolnym; 4. Organizacja pikników bezpieczeństwa w szkołach podstawowych; 5. Zakup Miasteczka Ruchu Drogowego.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Odbiorcami projektu były dzieci w wieku przedszkolnym, młodzież szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz seniorzy. Są to grupy najbardziej narażone na zostanie ofiarą przestępstwa. Pośrednimi odbiorcami projektu byli mieszkańcy, którzy dzięki przeprowadzonym warsztatom wśród wymienionych wyżej grup, także podnieśli swoją wiedzę na temat bezpieczeństwa, spadł za to ich strach o bliskich.

Wskazano, że odbiorcy projektu angażowali się w jego przebieg, co szczególnie widoczne było wśród dyrekcji szkół oraz osób starszych. Najbardziej aktywną grupą uczestników była młodzież, która chętnie słuchała prelegentów na temat korzystania z Internetu oraz

terroryzmu. Uczestnicy korzystali z pomysłów i planów realizatorów, stwierdzili, że nie chcieliby nic zmieniać w zakresie realizacji projektu.

Przebieg realizacji projektu:

Akademia bezpieczeństwa to wieloletni program prowadzony przez Komendę Miejską Policji w Jaworznie. W związku z wieloletnim doświadczeniem, nie stwierdzono żadnych problemów w trakcie wdrażania projektu.

Przed rozpoczęciem projektu nie została przeprowadzona szczegółowa diagnoza, gdyż projekt realizowany był już w latach poprzednich, a zapotrzebowanie na działania edukacyjne wciąż występuje. Przeprowadzono jednak ankiety, które pomogły Projektodawcom stwierdzić, na jakich działaniach powinni się skupić. Ankiety te zostały ponownie przeprowadzone po zakończeniu realizacji projektu, by sprawdzić jego wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

W ramach projektu zrealizowano warsztaty edukacyjne dla najmłodszych dzieci, warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży z zakresu bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji elektronicznej oraz wtargnięcia napastnika do szkoły, a także warsztaty edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa dla osób starszych. Realizator wskazał, że zajęcia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, szczególnie zadowoleni z ich przeprowadzenia byli rodzice, których dzieci uczestniczyły w warsztatach. Oprócz tego dzięki dofinansowaniu w ramach programu „Razem bezpieczniej” możliwe było powiększenie Miasteczka Ruchu Drogowego.

Realizator projektu wskazał, że współpraca między partnerami projektu przebiegała bezproblemowo i jest kontynuowana w roku 2019.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu było bezpośrednie spotkanie z grupami najbardziej narażonymi na działania niebezpieczne i rozmowa z nimi na temat zapobiegania i radzenia sobie z takimi sytuacjami.

Czynnikiem utrudniającym realizację projektu była pogoda – Miasteczko Ruchu Drogowego znajduje się na świeżym powietrzu, stąd Realizatorzy i uczestnicy musieli dostosować się do panujących warunków atmosferycznych.

Osiągnięte rezultaty:

Zakładanym rezultatem był wzrost poziomu świadomości dzieci, młodzieży i seniorów na temat możliwych zagrożeń (m.in. terroryzm w szkole, okradanie osób starszych, nielegalne treści w Internecie). Dzięki osiągnięciu tego efektu wzrosło poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz umiejętność reagowania w trudnych sytuacjach. Zdaniem Realizatora, by zwiększyć efekty, należałoby rozszerzyć projekt i objąć jego działaniami większą liczbę mieszkańców.

Efektem dodatkowym, którego Realizatorzy się nie spodziewali, było ogromne zainteresowanie Miasteczkiem Ruchu Drogowego – uczniowie przygotowują się tam do zdania karty rowerowej, do nauki zasad ruchu drogowego.

Poniższe zdjęcie przedstawia osoby zaangażowane w realizację projektu:

Zdjęcie 2 Osoby zaangażowane w realizację projektu „Akademia bezpieczeństwa”

Źródło: strona internetowa Urzędu Miasta w Jaworznie

8.3. Projekt pn. „Bezpieczny rower w mieście Żory”

Informacje ogólne

Projekt zakładał realizację zarówno działań miękkich, społecznych, nastawionych na edukację, jak i działań infrastrukturalnych. Główną częścią projektu był zakup i montaż dwóch wiat rowerowych. W ramach działań prewencyjnych i edukacyjnych przeprowadzono rajd rowerowy, akcję z udziałem Policji oraz konkurs dla dzieci i młodzieży. Oprócz tego przeprowadzono działania prewencyjno-informacyjne, które w sposób aktywny włączyły społeczeństwo w działania na rzecz bezpieczeństwa publicznego.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Katowicach. Projekt koordynowany był przez Urząd Miasta Żory. W realizację projektu zaangażowane były:

- Komenda Miejska Policji w Żorach;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Żorach;
- Żorskie placówki oświatowe;
- Miejski Ośrodek Kultury w Żorach;
- Klub Turystyki Kolarskiej PTTK Wandrus w Żorach.

Tabela 8. Studium przypadku projektu pn. „Bezpieczny rower w mieście Żory”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa
Termin realizacji projektu:	Luty-listopad 2018 roku
Wartość całkowita projektu	99 910 zł
Wartość dofinansowania projektu	49 955 zł

Cel główny projektu	Poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa rowerzystów
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Akcja „Bezpieczny rower w mieście Żory”; 2. Rajd rowerowy połączony z warsztatami edukacyjnymi, przeglądem rowerów oraz konkursami; 3. Pogadanki w szkołach i przedszkolach „Bezpieczny rower w mieście”; 4. Konkurs dla dzieci i młodzieży na realizację filmu/ spotu pod hasłem „Bezpieczny rower!” połączony z uroczystym wręczeniem nagród i podsumowaniem realizacji projektu; 5. Zakup dwóch wiat rowerowych.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Grupę docelową projektu stanowiły dzieci i młodzież żorskich szkół i przedszkoli, uczestnicy obchodów Dnia bez samochodu oraz rowerzyści.

Pośrednimi adresatami projektu byli wszyscy mieszkańcy miasta oraz osoby przyjezdne, korzystające z nowoutworzonej infrastruktury rowerowej.

Uczestnicy bardzo chętnie angażowali się w działania projektu, dzielili się swoimi pomysłami i przemyśleniami na temat bezpieczeństwa rowerzystów i ich udziału w ruchu drogowym. Uczestnicy szczególnie chętnie angażowali się w organizację obchodów Dnia bez samochodu (w ich organizację zaangażował się dodatkowo Klub Kolarski Żory).

Przebieg realizacji projektu:

Działania przebiegały dwutorowo – zrealizowano część infrastrukturalną, która polegała na zakupie i montażu dwóch wiat rowerowych (miejsce na 14 rowerów), która miała zachęcić mieszkańców do korzystania z tego środka transportu, wdrożono także działania miękkie, polegające na przeprowadzeniu działań prewencyjnych i edukacyjnych.

Od 2018 roku w Żorach działa Komisja Bezpieczeństwa i Porządku, która zajmuje się zagadnieniami bezpieczeństwa. W jej skład wchodzi m.in. przedstawiciele służb porządkowych (Policji, Straży Pożarnej), Urzędu Miasta oraz Rad Dzielnicy. W ramach diagnozy skorzystano z opinii ekspertów działających w ramach Komisji oraz przygotowanych przez nich danych. Przed rozpoczęciem realizacji projektu „Bezpieczny rower w mieście Żory” przeprowadzono internetowe badanie ankietowe, w którym wzięło udział 109 osób. Po zakończeniu realizacji działania ponowiono badania ankietowe, w których udział wzięło 250 osób. Badania wykazały, że wśród mieszkańców Żor można zaobserwować wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz poziomu wiedzy na temat zapewnienia bezpieczeństwa.

Podczas wdrażania projektu nie wystąpiły żadne problemy. Także współpraca między realizatorami przebiegała bardzo dobrze, co jakiś czas organizowane były spotkania w ramach projektu, podczas których omawiano poszczególne etapy realizacji zadania.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu jest uświadamianie dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa – jest to wartość, której nie da się zmierzyć, która jednak przynosi długofalowe efekty.

Słabością projektu jest czas jego trwania – gdyby Projektodawca mógł realizować działania dłużej, możliwe byłoby objęcie wsparciem większej liczby osób. Rozwiązaniem tego problemu byłoby wydłużenie czasu realizacji projektu na dłużej niż jeden rok.

Osiągnięte rezultaty:

Realizatorzy wskazali, że udało się zrealizować wszystkie zakładane wskaźniki. Najbardziej efektywne okazały się działania prewencyjne dotyczące bezpieczeństwa, bezpiecznej jazdy, zasad ruchu drogowego oraz tego, jak korzystać ze sprzętu rowerowego. Dzieci nie zawsze zdają sobie sprawę, że poruszanie się na rowerze może nieść za sobą niebezpieczeństwo, a by uniknąć niebezpiecznych sytuacji, należy dostosować się do obowiązujących zasad. Realizator wskazał, że bardzo cenne było prowadzenie takich działań wśród kierowców samochodów, którzy muszą oswoić się z rowerzystami jeżdżącymi po żarskich ulicach. Udało się także zrealizować część infrastrukturalną projektu (zakup dwóch wiat rowerowych), dzięki czemu

mieszkańcy mogą swobodnie przemieszczać się na rowerze, nie obawiając się o miejsce, w którym będą mogli zostawić rower.

8.4. Projekt pn. „Tolerancja i szacunek to właściwy jest kierunek – SP1 w Dzierżoniowie szkołą wolną od agresji i mowy nienawiści”

Informacje ogólne

W ramach projektu „Tolerancja i szacunek to właściwy jest kierunek – SP1 w Dzierżoniowie szkołą wolną od agresji i mowy nienawiści” uczniowie uczeni byli jak rozwiązywać konflikty bez udziału przemocy, poprzez dialog lub mediację z udziałem osoby trzeciej.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki we Wrocławiu. Projekt koordynowany był przez Szkołę Podstawową nr 1 w Dzierżoniowie. W realizację projektu zaangażowane były:

- Firma szkoleniowo-doradcza A. Szywała;
- Chrześcijańska Fundacja „Latarnia”;
- Katolicka organizacja charytatywna „Caritas”;
- Parafia p.w. Królowej Różańca Świętego w Dzierżoniowie;
- OREW w Dzierżoniowie;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. KEN w Dzierżoniowie;
- Wrocławska Organizacja pozarządowa działająca na rzecz praw człowieka „Nomada”.

Tabela 9. Studium przypadku projektu pn. „Tolerancja i szacunek to właściwy jest kierunek – SP1 w Dzierżoniowie szkołą wolną od agresji i mowy nienawiści”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 3. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży
Termin realizacji projektu:	Listopad-grudzień 2018 roku

Wartość całkowita projektu	23 962,81 zł
Wartość dofinansowania projektu	18 874,98 zł
Cel główny projektu	Rozwijanie wśród społeczności szkolnej postaw tolerancyjnych oraz profilaktyka zachowań antyspołecznych (dyskryminacja, mowa nienawiści, przemoc i agresja)
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Debata uczniowska „Sieć przeciwko nienawiści – jak zatrzymać przemoc w Internecie?”; 2. Warsztaty artystyczne z udziałem uczniów SP1 oraz podopiecznych Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Dzierżoniowie; 3. Szkolna akcja profilaktyczna pod hasłem: „Tolerancja zbliża ludzi”; 4. Konkurs dla uczniów na hasło lub wierszyk promujący tolerancyjne postawy; 5. Warsztaty dla uczniów o tolerancji i antydyskryminacji; 6. Konkurs literacki pod hasłem „Inni na zewnątrz, tacy sami wewnątrz”; 7. Konkurs na nagranie filmu pt. „Nie rozróżniam, nie odróżniam, nie segreguję, nie prześladowuję – TOLERUJĘ”; 8. Szkolenie dla rodziców dotyczące nowoczesnych form przemocy i agresji rówieśniczej.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Grupę docelową projektu stanowili uczniowie, nauczyciele oraz rodzice uczniów szkoły podstawowej nr 1 w Dzierżoniowie. Uczestnicy projektu bardzo chętnie angażowali się w realizowane działania, zadawali pytania podczas warsztatów, zgłaszali swoje pomysły na

rozwiązywanie problemów. Największe zaangażowanie widoczne było wśród uczniów klas gimnazjalnych.

Wśród uczniów duże efekty przyniosło spotkanie z przedstawicielem fundacji, kiedyś osoby uzależnionej, która opowiedziała dzieciom i młodzieży o zagrożeniach związanych z alkoholem i narkotykami. Dla nauczycieli bardzo cenne było szkolenie z zakresu nowoczesnych form przemocy. Wielu pedagogów nie zdawało sobie sprawy z zagrożeń, z jakimi muszą zmierzyć się młode osoby. Dzięki szkoleniu poznali sposoby pracy z uczniem, by takim sytuacjom przeciwdziałać.

Przebieg realizacji projektu:

W ramach projektu zorganizowano debaty i warsztaty dotyczące przemocy i agresji wynikających z nietolerancji. Ponadto zorganizowano konkursy dotyczące postaw tolerancyjnych, które miały pokazywać dzieciom, że różnorodność należy akceptować. Debata uczniowska „Sieć przeciwko nienawiści – jak zatrzymać przemoc w Internecie?”;

Przed rozpoczęciem projektu wśród uczniów i rodziców przeprowadzono ankiety w celu zdiagnozowania potrzeb oraz pomysłów na wdrożenie projektu. Ankiety pozwoliły poznać obszary, w których uczniowie czują się mniej bezpiecznie, wskazały na potrzebę wzrostu tolerancji. Ankiety zostały także przeprowadzone po zakończeniu projektu, dzięki czemu możliwe było sprawdzenie jego efektów.

W trakcie realizacji projektu pojawił się problem z terminem realizacji. Z powodu wydłużenia wypłaty dofinansowania projekt nie został rozpoczęty we wrześniu, jak początkowo planowano. W wyniku takiej sytuacji konieczne było skumulowanie organizacji wielu działań w krótkim czasie. Realizator wskazał natomiast, że nie wystąpiły żadne problemy w zakresie współpracy partnerów projektu, na co wpływ miał także fakt, iż współpracują oni ze sobą także w zakresie realizacji innych działań.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu było bardzo dobre dopasowanie działań do konkretnych grup odbiorców (w tym szczególnie do uczniów).

Słabą stroną projektu był późny termin otrzymania dofinansowania, przez co przesunął się termin realizacji projektu.

Osiągnięte rezultaty:

Udział w projekcie wpłynął na wzmocnienie relacji społecznych oraz wzrost świadomości zagrożeń współczesnego świata oraz nietolerancji, przemocy i agresji. Dzięki podniesieniu świadomości wzrosło także poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów – podczas warsztatów nauczyli się zapobiegać negatywnym sytuacjom.

8.5. Projekt pn. „Kampania społeczna „Kieruj bez procentów – 2018””

Informacje ogólne

„Kieruj bez procentów” to kampania społeczna realizowana od 2004 roku przez Miasto Gdańsk z inicjatywy Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień. Kampania ma na celu uświadamianie młodym osobom zagrożeń płynących z prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu oraz „dzień po”.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Gdańsku. Projekt koordynowany był przez Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień. W realizację projektu zaangażowane były:

- Urzędy Miast i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: Gdańsk, Sopot, Władysławowo, Starogard Gdański;
- Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku;
- Komenda Miejska Policji w Gdańsku;
- Pomorska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
- Miejska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Gdańsku;
- Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego;
- Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Gdańsku;
- Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe;
- Organizacje pozarządowe i kościelne;
- Fundacja „Krzyś” (Warszawa);

- Media regionalne: Radio Gdańsk, Trojmiasto.pl.

Tabela 10. Studium przypadku projektu pn. „Kampania społeczna „Kieruj bez procentów – 2018””

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 4. Edukacja dla bezpieczeństwa
Termin realizacji projektu:	Wrzesień-grudzień 2018 roku
Wartość całkowita projektu	41 875 zł
Wartość dofinansowania projektu	29 925 zł
Cel główny projektu	Edukacja młodych kierowców nt. skutków prowadzenia samochodu pod wpływem alkoholu i „dzień po”
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Warsztaty z zakresu pierwszej pomocy; 2. Szkolenia dla uczniów szkół średnich „Trzeźwa jazda”; 3. Spot radiowy; 4. Kampania CityLight w przestrzeni miejskiej Gdańska; 5. Happening „Europejska noc bez wypadku”; 6. Konferencje w szkołach ponadpodstawowych nt. wpływu alkoholu, narkotyków i energetyków na sprawność prowadzenia pojazdów.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Grupą docelową projektu są młodzi kierowcy (osoby w wieku 18-26 lat) oraz osoby powyżej 45 roku życia. Oprócz tego projekt realizowany był także wśród uczniów szkół

ponadpodstawowych. Pośrednimi odbiorcami projektu byli wszyscy mieszkańcy danego obszaru, w tym także kierowcy.

Wszyscy uczestnicy chętnie angażowali się w działania organizowane w ramach projektu. Kampania jest bardzo popierana przez mieszkańców, widzą oni dużą potrzebę uświadamiania młodych osób na temat jazdy pod wpływem alkoholu.

Przebieg realizacji projektu:

W ramach projektu działania prowadzone były dwutorowo: oprócz kampanii informacyjnej w lokalnym radiu, na stronie internetowej⁴ i w przestrzeni miejskiej, zorganizowano także warsztaty z zakresu pierwszej pomocy oraz konferencje dotyczące wpływu alkoholu, narkotyków i energetyków na sprawność prowadzenia pojazdów. Zorganizowano także akcję „Europejska noc bez wypadków”, której celem jest ograniczenie wypadków podczas powrotu z klubów i dyskotek oraz liczby nietrzeźwych kierowców.

Z uwagi na fakt, iż kampania prowadzona jest od 15 lat, Realizator nie przeprowadził diagnozy, która miałyby wykazać potrzeby lokalnej społeczności. Systematycznie zbierane dane wskazują, że problem braku trzeźwości wśród młodych kierowców wciąż występuje, stąd kampania realizowana jest w ramach kolejnych edycji. Po zakończeniu warsztatów przeprowadzono natomiast ankietę która wskazała na skuteczność prowadzonych działań. Podczas realizacji projektu nie wystąpiły żadne problemy – długoletnie doświadczenie pozwoliło na wypracowanie sprawdzonych rozwiązań.

Z uwagi na wieloletnią współpracę, kontakt między realizatorami został przez Realizatora oceniony bardzo dobrze.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną kampanii jest jej rozpoznawalność i cykliczność – fakt, iż kampania organizowana jest od kilkunastu lat sprawia, że mieszkańcy łatwo ją rozpoznają, przypominając sobie tym samym o zasadach, o których mówi. Mocną stroną są także

⁴ Adres strony: www.kierujbezprocentow.pl

organizowane w ramach kampanii warsztaty z pierwszej pomocy, które pozwalają zdobyć praktyczną wiedzę, która może okazać się kluczowa w kryzysowej sytuacji.

Pewnym problemem, słabą stroną, okazał się termin otrzymania dofinansowania – przez późne otrzymanie środków finansowych skrócił się czas przeznaczony na realizację projektu.

Osiągnięte rezultaty:

Głównym oczekiwanym rezultatem było dotarcie z kampanią do jak największej grupy docelowej, w tym szczególnie do osób młodych oraz uświadomienie ich o skutkach spożywania alkoholu i późniejszej jazdy samochodem. Realizator wskazał, że rezultat ten został osiągnięty. Wskazano także, że bardzo dobre rezultaty przyniosły warsztaty z zakresu pierwszej pomocy – o popularności tej formy świadczy duża liczba zainteresowanych uczestnictwem.

By osiągnąć jeszcze większe rezultaty potrzebne byłoby zintensyfikowanie działań w ramach kampanii oraz większy zasięg reklamy. Istnieje także duże zapotrzebowanie na prowadzone warsztaty, jednak ich intensyfikacja jest niemożliwa z uwagi na ograniczenia finansowe.

Poniższe zdjęcie przedstawia logo kampanii „Kieruj bez procentów”:

Zdjęcie 3 Logo kampanii „Kieruj bez procentów”

Źródło: Strona partnera projektu, portalu trójmiasto.pl

8.6. Projekt pn. „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”

Informacje ogólne

Celem projektu było zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i ograniczenie liczby niebezpiecznych zdarzeń drogowych w bezpośrednim sąsiedztwie 30 przejść dla pieszych w Szczecinie poprzez zwiększenie widoczności przy przejściach. W ramach projektu ustawiono stojaki parkingowe dla rowerów, pełniących funkcję urządzeń bezpieczeństwa drogowego, co spowodowało zmniejszenie liczby osób parkujących przy przejściach dla pieszych.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Szczecinie. Projekt koordynowany był przez Stowarzyszenie Rowerowy Szczecin. W realizację projektu zaangażowane były:

- Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie, Wydział Ruchu Drogowego;
- Gmina Miasto Szczecin, Wydział Gospodarki i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Szczecin.

Tabela 11. Studium przypadku projektu pn. „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 2: Bezpieczne przejście dla pieszych
Termin realizacji projektu:	Wrzesień-grudzień 2018 roku
Wartość całkowita projektu	96 760 zł
Wartość dofinansowania projektu	70 300 zł

Cel główny projektu	Poprawa bezpieczeństwa pieszych na 30 przejściach dla pieszych w Szczecinie
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Modernizacja 30 przejść dla pieszych, zwiększenie widoczności przed przejściami, poprzez wyeliminowanie parkujących w tych miejscach samochodów; 2. Montaż 100 stojaków rowerowych; 3. Produkcja dwóch filmów animowanych; 4. Kampania informacyjna, dystrybucja filmów, akcja w przestrzeni miasta zwracająca uwagę na problem parkowania aut 10 metrów przed przejściem.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Odbiorcą projektu byli mieszkańcy Szczecina, w tym szczególnie: piesi, kierowcy i pasażerowie samochodów poruszający się w okolicy wytypowanych przejść dla pieszych oraz uczniowie szczecińskich szkół biorący udział w zajęciach edukacyjnych. Pośrednimi adresatami projektu byli także turyści i osoby przyjezdne.

Uczestnicy chętnie brali udział w działaniach organizowanych w ramach projektu. Uczniowie uczestniczący w prelekcjach angażowali się w dyskusję, a po zakończonych zajęciach rozmawiali o temacie parkowania z rodzicami. Także odbiorcy kampanii informacyjnej bardzo pozytywnie zareagowali na prezentowane treści. W temat bezpieczeństwa parkowania w obrębie przejść dla pieszych zaangażowała się także Straż Miejska, która zwiększyła liczbę kontroli w tym zakresie.

Przebieg realizacji projektu:

Działania prowadzone były dwutorowo – z jednej strony zmodernizowano 30 przejść dla pieszych, z drugiej prowadzono kampanię informacyjno-promocyjną, w ramach której odbywały się zajęcia edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych. Ponadto prowadzona była kampania informacyjna w mediach społecznościowych. W ramach kampanii wyprodukowano

filmy animowane, które zwracały uwagę na problem parkowania 10 metrów przed przejściem dla pieszych.

Podczas realizacji projektu pojawiły się problemy organizacyjne i formalne, związane z procedurą przyznawania dotacji. Procedura bardzo się wydłużyła, co uniemożliwiło rozpoczęcie realizacji projektu w zaplanowanym czasie. Realizator wskazał, że by uniknąć takiej sytuacji należałoby umożliwić rozpoczęcie działań przygotowawczych do projektu jeszcze przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.

Przed realizacją projektu nie zostały przeprowadzone konsultacje. Realizatorzy rozmawiali z sympatykami stowarzyszenia i mieszkańcami Szczecina na temat niebezpiecznych przejść na terenie miasta, ponadto korzystali z danych policyjnych na temat niebezpiecznych przejść dla pieszych.

Współpraca między partnerami układała się bardzo dobrze, z uwagi na wieloletnią współpracę w ramach innych działań partnerzy dobrze się znali i potrafili ze sobą współpracować.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu był innowacyjny pomysł, w jaki sposób powstrzymać parkowanie przy przejściach dla pieszych. Atrakcyjny przekaz audiowizualny wpłynął na zwiększenie zainteresowania tematem bezpieczeństwa przejść dla pieszych.

Za słabą stroną projektu Realizator uznał działania organizacyjne ze strony MSWiA oraz Urzędu Wojewódzkiego. Późne przyznanie dofinansowania i przedłużająca się procedura utrudniały realizację projektu.

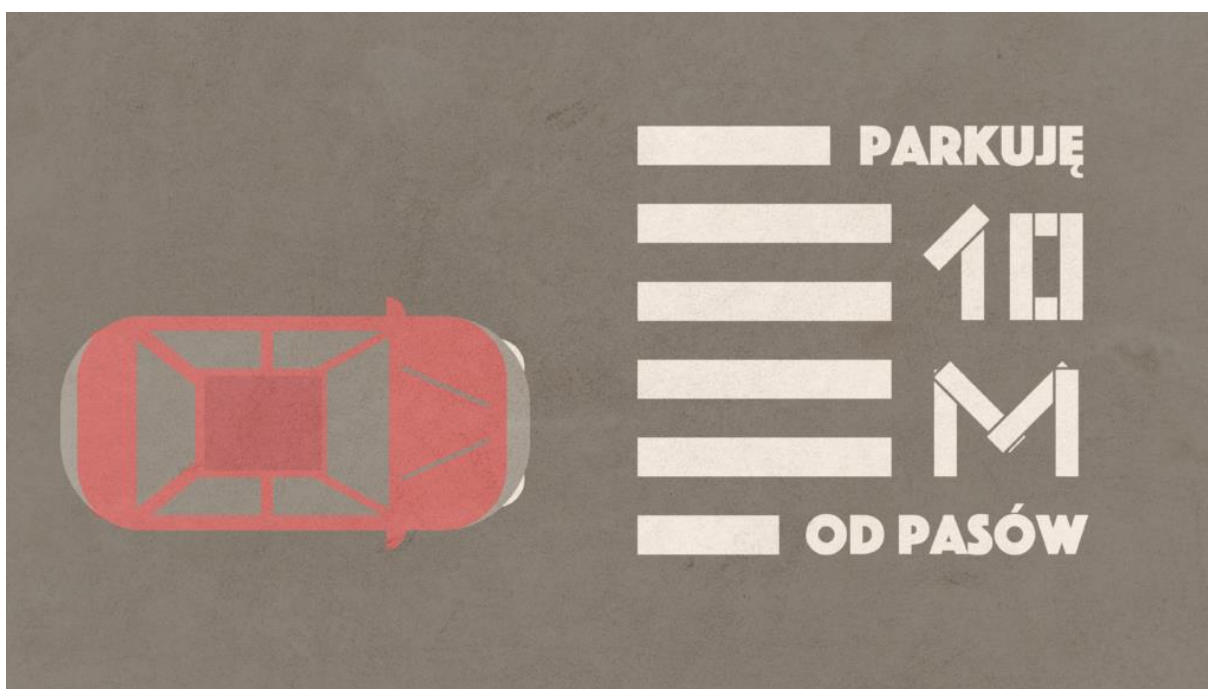
Osiągnięte rezultaty:

Realizator stwierdził, że największe rezultaty przyniosła modernizacja przejść dla pieszych. Duży zasięg otrzymały także filmy animowane. Oczekiwane rezultaty przyniosły także spotkania z uczniami. Jak wspomniano, efektem dodatkowym przeprowadzonego projektu była kontynuacja działań związanych z bezpieczeństwem w obrębie przejść dla pieszych przez Straż Miejską, która zintensyfikowała kontrolę wokół przejść. Zwiększona liczba kontroli

wpłynęła na ostrożność mieszkańców w tym zakresie. Ponadto mieszkańcy zaczęli zgłaszać kolejne przejścia, które wymagają modernizacji.

Poniższe zdjęcie przedstawia plakat reklamujący realizowany projekt:

Zdjęcie 4 Plakat reklamujący projekt „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”

Źródło: Strona internetowa stowarzyszenia „Rowerowy Szczecin”

8.7. Projekt pn. „Przez sport do życia bez patologii”

Informacje ogólne

Projekt miał na celu wyszkolenie usamodzielniających się wychowanków Domów Dziecka w zawodzie trenera piłkarskiego. W kursie wzięło udział 41 wychowanków Domu Dziecka, którzy w latach poprzednich występowali w Mistrzostwach Polski Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej i ukończyli 18 lat. 18 osób uzyskało licencję UEFA C, zaś 23 osoby licencję Junior Coach.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Warszawie. Projekt koordynowany był przez Stowarzyszenie „Nadzieja na Mundial”. W realizację projektu zaangażowane były:

- Domy Dziecka z terenu całej Polski;

- Polski Związek Piłki Nożnej;
- Mazowiecki Związek Piłki Nożnej.

Tabela 12. Studium przypadku projektu pn. „Przez sport do życia bez patologii”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 3. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży
Wartość całkowita projektu	204 700 zł
Wartość dofinansowania projektu	99 900 zł
Cel główny projektu	Wyszkolenie usamodzielniających się wychowanków Domów Dziecka w zawodzie trenera piłkarskiego
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Zorganizowanie kursu dla młodych dorosłych z Domu Dziecka; 2. Zorganizowanie praktyk w renomowanych klubach sportowych; 3. Przeprowadzenie szkolenia z analizy meczowej na prawdziwych rozgrywkach.

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Grupą docelową projektu są młodzi dorośli wychowankowie Domów Dziecka. Pośrednimi adresatami działań są wychowankowie Domów Dziecka z całej Polski, którzy będą trenować pod okiem nowych instruktorów.

Uczestnicy bardzo chętnie angażowali się w projekt, brali czynny udział w zajęciach, zadawali pytania, chcieli zdobywać nową wiedzę.

Przebieg realizacji projektu:

W ramach projektu przeprowadzono szkolenie dla 41 byłych wychowanków Domu Dziecka w zawodzie trenera piłkarskiego. Podczas kursu młodzi mieli możliwość odbycia praktyk w renomowanych klubach sportowych, a także uczestnictwa w szkoleniu z analizy na prawdziwych rozgrywkach: 3-ciej ligi PZPN, Ekstraligi Kobiet, Centralnej Ligi Juniorów oraz Ekstraklasy.

Dzięki uczestnictwu w projekcie 18 osób uzyskało licencję UEFA C, zaś 23 osoby licencję Junior Coach, co dało im szansę na znalezienie legalnej pracy w interesującej ich dziedzinie.

Należy zaznaczyć, że oprócz bardzo ważnego, zawodowego wymiaru działania, projekt wspomaga także integrację społeczną. Byli wychowankowie Domów Dziecka współpracują z młodszymi kolegami, co pozwala połączyć działania wychowawcze na młodszą młodzież z wsparciem procesu usamodzielniania dorastających wychowanków pieczy zastępczej.

Przed realizacją projektu wśród 60 placówek przeprowadzono ankietę dotyczącą problemów z usamodzielnianiem się wychowanków pieczy zastępczej, problemów z podjęciem pracy, utrzymaniem jej, a w konsekwencji zasadności realizacji zamierzonych działań. Oprócz tego opierano się na wieloletnich obserwacjach i doświadczeniu w pracy z wychowankami Domów Dziecka.

Realizator wskazał, że w trakcie wdrażania projektu nie wystąpiły żadne problemy, mimo tego, iż w projekcie uczestniczyły także osoby z Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu jest przygotowanie wychowanków Domu Dziecka do pracy – z obserwacji i doświadczenia Realizatorów wynika, że osoby te mają problem z podjęciem i utrzymaniem pracy zarobkowej. Zaletą kursu była jego kompleksowość – zakładał on nie tylko przygotowanie zawodowe, ale także naukę kompetencji miękkich, załatwiania formalności, poszukiwania pracy, tworzenia drużyny.

Słabą stroną projektu wskazaną przez Realizatorów jest jego zasięg – w ciągu roku możliwe było przeszkolenie jedynie 40 osób (na zwiększenie liczby uczestników nie pozwalały środki finansowe).

Osiągnięte rezultaty:

Rezultatem projektu było zdobycie kwalifikacji i umiejętności zawodowych przez wszystkich uczestników projektu, tj. 41 byłych wychowanków Domów Dziecka. Ponadto, dzięki zdobyciu przez nich kwalifikacji trenera piłki nożnej mogą oni prowadzić zajęcia z dziećmi i młodzieżą przebywającymi w Domach Dziecka na terenie całej Polski. Wyedukowane osoby mają więc za zadanie zapobiegać patologii i złym zachowaniom wśród swoich młodszych kolegów. Pierwsze efekty projektu widoczne były już podczas Mistrzostw Polski Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej w roku 2019, gdzie trenerami 4 drużyn były osoby, które ukończyły kurs w roku 2018. By dalej osiągać tak dobre rezultaty, należy kontynuować działania w kolejnych latach.

Poniższe zdjęcie przedstawia pierwszy zjazd kursu trenerskiego:

Zdjęcie 5 Pierwszy zjazd kursu trenerskiego w ramach projektu „Przez sport do życia bez patologii”

Źródło: Strona internetowa stowarzyszenia „Nadzieja na Mundial”

8.8. Projekt pn. „Gostyński patrol bezpieczeństwa”

Informacje ogólne

Projekt realizowany przez Gminę Gostyń pn. „Gostyński patrol bezpieczeństwa” zakładał przeciwdziałanie zjawiskom patologii, narkomanii, alkoholizmowi, przemocy oraz zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży, przewidując działania dążące do zwiększenia ochrony dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Istotną cechą realizowanego projektu był szereg działań edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy wśród dzieci i młodzieży, poruszając również tematy trudne i wrażliwe, które często nie są omawiane przez środowisko osób młodych (szkoły, rodziny). W celu zwiększenia wiedzy oraz poziomu świadomości osób młodych jak również możliwości dokonywania przez nich właściwych wyborów zrealizowano warsztaty oraz zajęcia praktyczne.

W projekcie istotną rolę odgrywały także działania aktywizujące skierowane do rodziców - przygotowany w tym celu blok tematyczny „Gostyński patrol bezpieczeństwa” pozwolił na poszerzenie wiedzy z zakresu niebezpieczeństw, na jakie narażone są dzieci w otaczającym ich środowisku, ale także zapewnił możliwość przekazywania tej wiedzy dalej, dzieląc się nią z dziećmi i młodzieżą oraz innymi rodzicami.

Instytucją odpowiedzialną za ocenę wniosku był Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Projekt koordynowany był przez Gminę Gostyń. W realizację projektu zaangażowane były:

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gostyniu;
- Młodzieżowa Rada Miejska w Gostyniu;
- Gostyński Ośrodek Kultury „Hutnik” w Gostyniu;
- Sąd Rejonowy w Gostyniu;
- Wytypowane szkoły z terenu Gminy;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gostyniu;
- Oświatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu;
- Zakład doskonalenia Zawodowego – OHP;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu;

- Świetlice dla dzieci i młodzieży;
- Stowarzyszenie „Baza” w Gostyniu;
- Placówka wsparcia dziennego w formie specjalistycznej.

Tabela 13. Studium przypadku projektu pn. „Gostyński patrol bezpieczeństwa”

Cel Programu	Cel szczegółowy nr 4. Edukacja dla bezpieczeństwa
Termin realizacji projektu:	Sierpień-grudzień 2018 roku
Wartość całkowita projektu	Ponad 90 000 zł
Wartość dofinansowania projektu	66 000 zł
Cel główny projektu	Przeciwdziałanie zjawiskom patologii oraz ochrona dzieci i młodzieży
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Wprowadzenie innowacyjnych form profilaktyki rówieśniczej poprzez angażowanie młodych ludzi do zdobywania i dzielenia się informacjami na temat zagrożeń, 2. Wprowadzenie profilaktyki rodzicielskiej, jako elementu działań w środowisku szkolnym i rodzinnym, 3. Aktywizację społeczności lokalnej oraz instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie zjawiskom uzależnień wśród młodzieży do współpracy na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, 4. Podejmowanie wczesnej interwencji w stosunku do dzieci i młodzieży z grup ryzyka, 5. Doskonalenie umiejętności osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, 6. Organizowanie akcji i inicjatyw ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego mającego na celu

	przeciwdziałanie agresji, przemocy i patologii wśród dzieci i młodzieży, 7. Organizacja szkoleń tematycznych dla osób pracujących nad ograniczeniem zjawiska uzależnień wśród dzieci i młodzieży, 8. Doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców, 9. Włączenie w działania różnych podmiotów w celu wypracowania wspólnych mechanizmów współpracy.
--	---

Źródło: Opracowanie własne EU-CONSULT Sp. z o.o. na podstawie wniosku o dofinansowanie projektu oraz rozmów przeprowadzonych z Projektodawcą

Odbiorcy projektu:

Adresatami bezpośrednimi projektu „Gostyński patrol bezpieczeństwa” byli uczniowie szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

Adresatów pośrednich projektu stanowili m.in. rodzice uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, funkcjonariusze Policji i Straży Miejskiej, kuratorzy, pracownicy socjalni, kadra pedagogiczna szkół, psychologowie, pracownicy placówek wsparcia dziennego oraz przedstawiciele władz samorządowych.

Przebieg realizacji projektu:

W ramach realizowanych działań projektowych w szkołach podstawowych powołano tzw. „patrole bezpieczeństwa” aktywizujące rodziców i nauczycieli. Celem tego rodzaju patroli było angażowanie społeczności lokalnej do działań zapewniających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, w tym działań profilaktycznych, ochrony przed alkoholem, narkotykami, środkami zastępczymi i substancjami psychoaktywnymi (dopalaczami) oraz przemocą.

Zrealizowano cały szereg działań na rzecz wzrostu poziomu bezpieczeństwa osób młodych, w tym:

- Szkolenia dla nauczycieli i rodziców pod nazwą „Ryzyko używania nowych substancji psychoaktywnych oraz środków odurzających przez dzieci i młodzież”;
- Działania profilaktyczne pn. „Młodzieżowy Lider Profilaktyki” skierowane do szkół podstawowych i ponadpodstawowych - liderzy we współpracy z nauczycielem

wskazanym przez dyrektora szkoły promowali akcje profilaktyczne związane z życiem wolnym od nałogów i przeciwdziałaniem przemocy;

- Zorganizowano Gminny Przegląd Spektakli Profilaktycznych pod nazwą „Życie to nie teatr”;
- Prowadzono punkt konsultacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami i przemocą rówieśniczą, oraz dla ich rodziców
- Przeprowadzono zajęcia pod nazwą „Odpowiedzialny kierowca to trzeźwy kierowca” skierowane do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz warsztaty dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych pn. „Życie z Fas? – Dziękuję, nie piję!”;
- Zorganizowano akcje i inicjatywy ukierunkowane na zagospodarowanie czasu wolnego osób młodych poprzez organizację zajęć (m.in. Zajęć pozaszkolnych, przedsięwzięć edukacyjnych, zajęć plenerowych, zajęć sportowych) mających na celu przeciwdziałanie agresji, przemocy i patologii wśród dzieci i młodzieży;
- Organizowano debaty społeczne, warsztaty, spotkania oraz inne przedsięwzięcia z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Realizatorzy projektu stwierdzili, że w trakcie realizacji działań nie napotkali żadnych problemów bądź barier.

Mocne i słabe strony projektu:

Mocną stroną projektu był dobry poziom współpracy pomiędzy realizatorami i partnerami. Ponadto, projekt spotkał się ze znacznym zainteresowaniem oraz bardzo wysokim stopniem zaangażowania osób włączających się do projektu. Ważna jest wszechstronność realizowanych działań na rzecz wzrostu bezpieczeństwa osób młodych, jak również uwzględnienie działań na rzecz rodziców, mając na uwadze wpływ, jaki środowisko osób młodych wywiera na ich decyzje.

Osiągnięte rezultaty:

Zakładanym rezultatem projektu była aktywizacja osób i instytucji przeciwdziałających patologiom społecznym oraz przeciwdziałanie zjawiskom patologii, narkomanii, alkoholizmowi, przemocy i zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży. Udało się osiągnąć zakładane rezultaty, przy czym pozytywne efekty mogą mieć charakter długofalowy.

Projekt wpłynął na poprawę bezpieczeństwa w lokalnych społecznościach szkolnych na terenie gminy.

Zdjęcie 6 Logo projektu „Gostyński patrol bezpieczeństwa”

Źródło: wizytówka projektu zamieszczona na stronie Programu „Razem bezpieczniej”

9. PODSUMOWANIE

W oparciu o przeprowadzoną analizę projektów realizowanych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” za rok 2018 przygotowano poniższe wnioski końcowe i rekomendacje.

Obszar badania: Realizacja projektów

WNIOSKI

- Z roku na rok wzrasta liczba realizowanych projektów (51 projektów w 2016 roku, 97 projektów w roku 2017 oraz 105 projektów w roku 2018). Wiele wniosków, z powodu zbyt dużej liczby chętnych, zostało odrzuconych. W przypadku 7(6 – woj. dolnośląskie +1) projektów wycofano się z realizacji projektu z powodu krótkiego terminu realizacji i otrzymania środków finansowych. Projekty realizowane były głównie przez jednostki samorządu terytorialnego.
- Realizowane projekty wpisywały się we wszystkie cele szczegółowe Programu.
- W ramach projektów lokalnych realizowane były przede wszystkim działania infrastrukturalne, skierowane na modernizację i przebudowę przejść dla pieszych oraz tworzenie lokalnych systemów.
- Zdecydowana większość projektów została poprzedzona analizą problemów i potrzeb lokalnych, dzięki czemu zrealizowane działania pozwoliły na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów i zaspokojenie istniejących potrzeb.
- Do głównych odbiorców projektów należy zaliczyć: uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, ogólnie ujętych mieszkańców, rodziców oraz nauczycieli.

REKOMENDACJE

- Rekomenduje się dalszą realizację Programu, który będzie dotyczył zarówno działań miękkich, jak i infrastrukturalnych, i który kierowany będzie do różnorodnych grup odbiorców.
- Rekomenduje się zwiększenie liczby projektów, które otrzymają dofinansowanie, by móc zaspokoić potrzeby zgłaszane przez społeczność i jednostki samorządu terytorialnego.
- Rekomenduje się rozważenie dofinansowania większej liczby projektów realizowanych na terenach wiejskich, które nie posiadają odpowiednich środków na realizację projektów dotyczących bezpieczeństwa mieszkańców.

Obszar badania: Efektywność realizowanych projektów

WNIOSKI

- Wszystkie zrealizowane projekty pozwoliły na osiągnięcie efektów zakładanych na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie, a w przypadku części projektów uzyskano również efekty dodatkowe (m.in. nawiązanie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz wzrost integracji dorosłych i dzieci).
- Z uwagi na dużą liczbę odbiorców projektów (szczególnie w ramach projektów infrastrukturalnych), działania projektowe miały bardzo szerokie oddziaływanie.
- Jedynie w przypadku 4 projektów wystąpiły problemy utrudniające realizację działań projektowych. Problemy były związane z kwestiami organizacyjnymi i finansowymi.
- Podczas prowadzenia monitoringu i oceny efektywności projektu używano najczęściej metody obserwacji, ankiet oraz statystyk lokalnych służb bezpieczeństwa.
- Przed i po realizacji projektów przeprowadzono ankietę z uczestnikami działań. Agregacja wyników badań ankietowych przeprowadzonych w poszczególnych

województwach i forma ich przekazania, podobnie jak w roku 2017, uniemożliwiła skuteczne i dokładne zestawienie i porównanie otrzymanych danych.

REKOMENDACJE

- Rekomenduje się ujednolicenie zbieranego materiału i stworzenie alternatywnej ankiety dla Projektodawców realizujących projekty infrastrukturalne.

Obszar badania: Użyteczność Programu

WNIOSKI

- Zrealizowane działania przyniosły trwałe rezultaty, a zrealizowane projekty w znaczny sposób przyczyniły się do wzrostu bezpieczeństwa na terenie, na którym były realizowane.
- Zrealizowane projekty przyczyniły się do poprawy wizerunku Policji oraz wzrostu zaufania do tej służby.

REKOMENDACJE

- Ze względu na wysoką skuteczność, użyteczność i trwałość Programu, rekomenduje się jego kontynuację w kolejnych latach.

Obszar badania: Zarządzanie Programem

WNIOSKI

- Projektodawcy bardzo wysoko i wysoko ocenili poszczególne elementy Programu, w tym szczególnie współpracę z koordynatorami wojewódzkimi.

- Problemem w realizacji projektu, podobnie jak w latach poprzednich był późny termin ogłaszania konkursu oraz zbyt długi czas weryfikacji projektów, co w efekcie powodowało bardzo krótki czas na realizację działania (nawet dwa miesiące).
- Utrudnieniem w realizacji i rozliczeniu projektu jest brak jednoznacznego określenia katalogu kosztów kwalifikowanych.

REKOMENDACJE

- Rekomenduje się przyspieszenie rozpoczęcia procedury ogłaszania konkursu oraz przekazywania środków finansowych dla wybranych do realizacji projektów.
- Rekomenduje się uszczegółowienie zapisów dotyczących katalogu kosztów kwalifikowanych.
- Rekomenduje się wydłużenie czasu realizacji projektów oraz preferowanie projektów, które stanowią kontynuację projektów realizowanych w poprzednich edycjach Programu.

Obszar badania: Finansowanie Programu

WNIOSKI

- Z powodu znacznej liczby zgłoszonych wniosków, wiele potrzebnych projektów zostało odrzuconych.
- Umożliwienie Projektodawcom wydatkowania środków na realizację projektu w terminie wcześniejszym niż podpisanie umowy (wzorem Funduszy Inicjatyw Obywatelskich).

REKOMENDACJE

- Rekomenduje się zwiększenie środków finansowych na realizację Programu, dzięki czemu możliwa będzie realizacja większej liczby projektów.

- Rekomenduje się umożliwienie Projektodawcom wcześniejsze niż podpisanie umowy ponoszenie kosztów realizacji projektu (co spowoduje wydłużenie czasu na realizację projektu).

Obszar badania: Promocja Programu

WNIOSKI

- Informacja na temat możliwości aplikowania o środki w ramach programu „Razem bezpieczniej” jest zbyt mało rozpowszechniona.
- Dobrą praktyką jest przekazywanie informacji o ogłoszeniu kolejnego naboru realizatorom projektów realizowanych w ramach poprzednich edycji Programu.

REKOMENDACJE

- Rekomenduje się zintensyfikowanie kampanii informacyjnej dotyczącej możliwości składania wniosku o dofinansowanie w ramach Programu.
- Rekomenduje się przekazywanie informacji o ogłoszeniu kolejnego naboru do koordynatorów wojewódzkich, którzy będą przekazywać te informacje realizatorom projektów realizowanych w ramach poprzednich edycji Programu.

10. ANEKS

10.1. Spis ilustracji

Rysunki

Rysunek 1. Cele i działania realizowane w ramach Programu	7
Rysunek 2. Etapy procesu badawczego	10
Rysunek 3. Zastosowane metody i techniki badawcze	12
Rysunek 4. Liczba projektów zrealizowanych w poszczególnych województwach w ramach Programu w 2018 roku.....	28
Rysunek 5 Cele realizowane przez badanych Projektodawców	30
Rysunek 6 Odsetek Projektodawców, którym udało się osiągnąć efekty, których nie przewidziano na etapie pisania wniosku o dofinansowanie.....	38
Rysunek 7 Jakiego rodzaju problemy pojawiły się podczas realizacji projektu?	39

Zdjęcia

Zdjęcie 1 Przejścia zrealizowane w ramach projektu „Aktywne przejścia dla pieszych na ul. Nowowiejska i ul. Bema”	56
Zdjęcie 2 Osoby zaangażowane w realizację projektu „Akademia bezpieczeństwa”	61
Zdjęcie 3 Logo kampanii „Kieruj bez procentów”	71
Zdjęcie 4 Plakat reklamujący projekt „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”	75
Zdjęcie 5 Pierwszy zjazd kursu trenerskiego w ramach projektu „Przez sport do życia bez patologii”	78
Zdjęcie 6 Logo projektu „Gostyński patrol bezpieczeństwa”	83

Tabele

Tabela 1. Dane dotyczące projektów dofinansowanych w roku 2018 w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”	11
Tabela 2 Rezultaty celu szczegółowego nr 1	20
Tabela 3 Rezultaty celu szczegółowego nr 2	20
Tabela 4 Rezultaty celu szczegółowego nr 3	20
Tabela 5 Rezultaty celu szczegółowego nr 4	21
Tabela 6. Studium przypadku projektu pn. „Aktywne przejścia dla pieszych w Elblągu: ul. Nowowiejska i ul. Bema”	54
Tabela 7. Studium przypadku projektu pn. „Akademia bezpieczeństwa – działania edukacyjne na rzecz dzieci, młodzieży i seniorów”	58
Tabela 8. Studium przypadku projektu pn. „Bezpieczny rower w mieście Żory”	62
Tabela 9. Studium przypadku projektu pn. „Tolerancja i szacunek to właściwy jest kierunek – SP1 w Dzierżoniowie szkołą wolną od agresji i mowy nienawiści”	65
Tabela 10. Studium przypadku projektu pn. „Kampania społeczna „Kieruj bez procentów – 2018””	69
Tabela 11. Studium przypadku projektu pn. „Bezpieczny i widoczny pieszy – poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych w Szczecinie”	72
Tabela 12. Studium przypadku projektu pn. „Przez sport do życia bez patologii”	76
Tabela 13. Studium przypadku projektu pn. „Gostyński patrol bezpieczeństwa”	80

Wykresy

Wykres 1 Udział przedstawicieli z poszczególnych województw w przeprowadzonym badaniu	29
Wykres 2 Obszar realizacji projektu	31
Wykres 3 Rodzaj podmiotu/instytucji realizującej projekt	31
Wykres 4 Kto był odbiorcą działań realizowanych w ramach projektu?	32
Wykres 5 Czy przed przystąpieniem do realizacji projektu, przeprowadzili Państwo analizę problemów i potrzeb lokalnych?	33

Wykres 6 Czy na skutek realizacji projektu, udało się Państwu rozwiązać zdiagnozowane problemy?	34
Wykres 7 Proszę wskazać wszystkie działania, jakie zaplanowali Państwo do zrealizowania w ramach projektu	35
Wykres 8 Jakie metody monitoringu (i źródła weryfikacji) efektów projektu zostały wykorzystane w Państwa projekcie?	37
Wykres 9 Czy udało się Państwu osiągnąć zakładane efekty?	38
Wykres 10 Jak Pan/i ocenia zrealizowane w ramach projektu działania? Czy były one skuteczne?	39
Wykres 11 Czy według Państwa efekty zrealizowanego przez Państwa projektu będą trwałe?	40
Wykres 12 Czy Pan/i zdaniem realizowany przez Państwa projekt:	41
Wykres 13 Jak oceniają Państwo poszczególne elementy „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”?	42
Wykres 14 Czy miejsce, w którym Pan/i mieszka, można nazwać bezpiecznym?	45
Wykres 15 Czy obawia się Pan/i tego, że może stać się ofiarą przestępstwa?	47
Wykres 16 Jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego?	48
Wykres 17 Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego?	49
Wykres 18 Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego?	51

10.2. Wzór kwestionariusza ankiety internetowej (CAWI) skierowanej do realizatorów projektów

WPROWADZENIE																	
Szanowni Państwo, Firma EU-CONSULT Sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi obecnie badanie efektywności projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”, skierowanego do Projektodawców z roku 2018. W związku z powyższym prosimy o wzięcie udziału w badaniu ankietowym i udzielenie szczerych i wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania. Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi, o ile w pytaniu nie zaznaczono innej możliwości.																	
CZĘŚĆ WŁAŚCIWA ANKIETY																	
1. Proszę wpisać nazwę projektu: 																	
2. Proszę zaznaczyć nazwę województwa, na terenie którego zrealizowano projekt: <table border="0"> <tbody> <tr> <td>a) Dolnośląskie</td> <td>i) Podkarpackie</td> </tr> <tr> <td>b) Kujawsko-pomorskie</td> <td>j) Podlaskie</td> </tr> <tr> <td>c) Lubelskie</td> <td>k) Pomorskie</td> </tr> <tr> <td>d) Lubuskie</td> <td>l) Śląskie</td> </tr> <tr> <td>e) Łódzkie</td> <td>m) Świętokrzyskie</td> </tr> <tr> <td>f) Małopolskie</td> <td>n) Warmińsko-mazurskie</td> </tr> <tr> <td>g) Mazowieckie</td> <td>o) Wielkopolskie</td> </tr> <tr> <td>h) Opolskie</td> <td>p) Zachodniopomorskie</td> </tr> </tbody> </table>		a) Dolnośląskie	i) Podkarpackie	b) Kujawsko-pomorskie	j) Podlaskie	c) Lubelskie	k) Pomorskie	d) Lubuskie	l) Śląskie	e) Łódzkie	m) Świętokrzyskie	f) Małopolskie	n) Warmińsko-mazurskie	g) Mazowieckie	o) Wielkopolskie	h) Opolskie	p) Zachodniopomorskie
a) Dolnośląskie	i) Podkarpackie																
b) Kujawsko-pomorskie	j) Podlaskie																
c) Lubelskie	k) Pomorskie																
d) Lubuskie	l) Śląskie																
e) Łódzkie	m) Świętokrzyskie																
f) Małopolskie	n) Warmińsko-mazurskie																
g) Mazowieckie	o) Wielkopolskie																
h) Opolskie	p) Zachodniopomorskie																
3. Obszar realizacji projektu: a) Osiedle b) Kilka osiedli c) Sołectwo d) Miasto e) Gmina f) Kilka gmin g) Powiat h) Województwo i) Inne (jakie?)																	
4. Rodzaj podmiotu/instytucji realizującej projekt: a) Jednostka samorządu terytorialnego (JST) b) Organizacja pozarządowa (NGO) c) Inne, jakie?																	
5. Kto był odbiorcą działań realizowanych w ramach projektu? (Proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi.) a) Przedszkolaki b) Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych																	

c) Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych d) Nauczyciele e) Dyrekcja placówek oświatowych f) Rodzice g) Osoby starsze h) Funkcjonariusze służb, instytucji i organizacji działających na rzecz bezpieczeństwa i) Wszyscy mieszkańcy danego obszaru j) Przedsiębiorcy k) Inne, jakie?.....
6. Czy przed przystąpieniem do realizacji projektu, przeprowadzili Państwo analizę problemów i potrzeb lokalnych? a) Tak –<i>Jakie były wyniki przeprowadzonej diagnozy?</i> b) Nie – Dlaczego?<i>(Proszę przejść do pytania 8.)</i>
7. Czy na skutek realizacji projektu, udało się Państwu rozwiązać zdiagnozowane problemy? a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć
8. W ramach którego obszaru tematycznego Programu „Razem bezpieczniej” realizowali Państwo projekt? (Jeśli projekt obejmował kilka obszarów, proszę wskazać priorytetowy.) a) <u>Cel szczegółowy nr 1:</u> Doskonalenie umiejętności funkcjonariuszy służb, instytucji i organizacji działających w zakresie bezpieczeństwa publicznego m.in. przez organizowanie szkoleń i warsztatów b) <u>Cel szczegółowy nr 1:</u> Przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem działań na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz poprawy infrastruktury bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w środkach transportu publicznego c) <u>Cel szczegółowy nr 1:</u> Promowanie efektywnych metod i środków zabezpieczania mienia d) <u>Cel szczegółowy nr 2:</u> Przedsięwzięcia mające na celu poprawę infrastruktury bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym poprzez modernizację/ przebudowę/ doposażenie miejsc/ lokalizacji o dużym natężeniu ruchu pieszych, takich jak szkoła, szpital, obiekt sportowy itp e) <u>Cel szczegółowy nr 2:</u> Działania edukacyjno-profilaktyczne mające na celu uświadamianie wszystkich uczestników ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, seniorów i kierowców, o prawidłowym zachowaniu się na przejściach dla pieszych/ w okolicach przejść dla pieszych f) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Inicjowanie zadań mających wpływ na bezpieczeństwo i kształtowanie pozytywnych postaw dzieci i młodzieży, w tym działania z zakresu tworzenia lub rewitalizacji miejsc i obiektów przeznaczonych dla dzieci i młodzieży; g) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Angażowanie społeczności lokalnej do działań zapewniających bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, w tym działań profilaktycznych, ochrony przed alkoholem, narkotykami, środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, tzw. dopalaczami, oraz przed przemocą;

h) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Popularyzacja wśród dzieci i młodzieży profilaktyki rówieśniczej oraz wolontariatu na rzecz bezpieczeństwa, promocji zdrowia i profilaktyki zachowań ryzykownych (alkohol, narkotyki); i) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Organizowanie akcji i inicjatyw ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego (zajęcia pozaszkolne, przedsięwzięcia edukacyjne, zajęcia plenerowe, zajęcia sportowe itp.) mających na celu przeciwdziałanie agresji, przemocy i patologii wśród dzieci i młodzieży j) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Inicjowanie i realizacja przedsięwzięć zmierzających do przeciwdziałania przemocy, ograniczenia dostępu dzieci i młodzieży do alkoholu, papierosów, środków odurzających, w tym przeciwdziałanie narkomanii oraz ograniczanie dostępu do substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy k) <u>Cel szczegółowy nr 3:</u> Organizowanie debat społecznych, warsztatów, spotkań oraz innych przedsięwzięć z zakresu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży l) <u>Cel szczegółowy nr 4:</u> Edukacja dla bezpieczeństwa dzieci i młodzieży m.in. z zakresu cyberprzestrzeni, ruchu drogowego, szkodliwości substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, tzw. dopalacze) oraz patologii społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy rówieśniczej, również powodowanej stereotypami i uprzedzeniami m) <u>Cel szczegółowy nr 4:</u> Inicjowanie wspólnych działań aktywizujących społeczność lokalną do współpracy w obszarze bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności przeciwdziałanie patologiom, przemocy, ograniczanie dostępu do narkotyków, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy, oraz alkoholu dla osób niepełnoletnich n) <u>Cel szczegółowy nr 4:</u> Upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk w zakresie stosowania zasad bezpiecznego zachowania, w tym bezpieczeństwa seniorów
9. Proszę wskazać wszystkie działania, jakie zaplanowali Państwo do zrealizowania w ramach projektu (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi): a) Analizy i badania b) Działania edukacyjne dla dorosłych c) Działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży d) Działania legislacyjne e) Działania prewencyjne patrolowe, porządkowe i kontrolne Policji i służb ochrony bezpieczeństwa f) Informacja i promocja g) Kampanie społeczne h) Konferencje, seminaria i) Szkolenia, warsztaty j) Publikacje edukacyjne k) Rozwój i nawiązywanie partnerstwa między różnymi instytucjami l) Wydarzenia lokalne – festyny, spotkania m) Modernizacja i przebudowa przejść dla pieszych n) Instalacja monitoringu o) Instalacja oświetlenia p) Instalacja oznakowania drogowego q) Zmiana organizacji ruchu drogowego r) Inne, jakie?.....
10. Jakie były oczekiwane efekty projektu? (Proszę je wymienić.)

.....
11. Jakie metody monitoringu (i źródła weryfikacji) efektów projektu zostały wykorzystane w Państwa projekcie? (możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi)
a) Statystyki Policji, Straży Miejskiej i/lub Państwowej Straży Pożarnej b) Obserwacja c) Sonda uliczna d) Ankiety bezpośrednio w wersji papierowej udostępnione w miejscach publicznych e) Ankiety elektroniczne f) Testy przed i po interwencji g) Spotkania monitorujące h) Listy obecności i) Wywiady (np. z nauczycielami, psychologami) j) Analiza danych wtórnych (źródła internetowe, publikacje zwarte, media, inne) k) Inne, jakie?.....
12. Czy udało się Państwu osiągnąć zakładane efekty?
a) Zdecydowanie tak (100%) b) Raczej tak (99-75%) c) Raczej nie (74-50%) d) Zdecydowanie nie (poniżej 50%)
13. Czy uzyskali Państwo efekty projektu, których nie przewidziano na etapie pisania wniosku o dofinansowanie?
a) Tak – <i>Jakie?</i> b) Nie
14. Czy podczas realizacji projektu natrafili Państwo na problemy?
a) Tak b) Nie (<i>Proszę przejść do pytania 16.</i>)
15. Jakiego rodzaju problemy pojawiły się podczas realizacji projektu?
a) Organizacyjne – proszę je wymienić: b) Finansowe – proszę je wymienić: c) Sprawozdawcze – proszę je wymienić: d) Biurokratyczne – proszę je wymienić: e) Inne – <i>Jakie?</i>
16. Jak Pan/i ocenia zrealizowane w ramach projektu działania? Czy były one skuteczne?
a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak

c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć					
17. Czy według Pan/i efekty zrealizowanego przez Państwa projektu będą trwałe?					
a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć					
18. Czy Pan/i zdaniem projekt przyczynił się do zwiększenia realnego bezpieczeństwa społeczności, dla której był realizowany?					
a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć					
19. Czy Pan/i zdaniem realizowany przez Państwa projekt przyczynił się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa społeczności, dla której był realizowany?					
a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć					
20. Czy Pan/i zdaniem realizowany przez Państwa projekt przyczynił się do poprawy wizerunku Policji i wzrostu zaufania do tej służby?					
a) Zdecydowanie tak b) Raczej tak c) Raczej nie d) Zdecydowanie nie e) Trudno powiedzieć					
21. Jak ocenia Pan/i poszczególne elementy „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020” w roku 2018?	Zdecydowanie wysoko	Raczej wysoko	Ani wysoko, ani nisko	Raczej nisko	Zdecydowanie nisko
przepływ informacji	☐	☐	☐	☐	☐
koordynacja i zarządzanie	☐	☐	☐	☐	☐
ocena wniosków	☐	☐	☐	☐	☐
realizacja projektów	☐	☐	☐	☐	☐
współpraca z zespołem wojewódzkim - koordynatorem	☐	☐	☐	☐	☐
22. Jakie działania mogłyby według Pan/i wpłynąć na podniesienie skuteczności Programu?					

.....
Dziękujemy za udział w badaniu.

10.3. Wzór kwestionariusza ankiety telefonicznej (CATI) skierowanej do uczestników wybranych projektów

WPROWADZENIE									
Szanowni Państwo, Firma EU-CONSULT Sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi obecnie badanie efektywności projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”, skierowanego do uczestników projektów lokalnych z roku 2018. W związku z powyższym prosimy o wzięcie udziału w badaniu ankietowym i udzielenie szczerych i wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania. Prosimy o wybranie jednej odpowiedzi, o ile w pytaniu nie zaznaczono innej możliwości.									
CZĘŚĆ WŁAŚCIWA ANKIETY									
1. Czy miejsce, w którym Pan/i mieszka, można nazwać bezpiecznym? Swoją ocenę proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza brak poczucia bezpieczeństwa, natomiast „10” – bardzo wysokie poczucie bezpieczeństwa.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2. Czy obawia się Pan/i tego, że może stać się ofiarą przestępstwa? Swoją ocenę proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza brak obaw, natomiast „10” – bardzo wysoki poziom obaw.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3. Jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego? Swoją ocenę proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza brak wiedzy, natomiast „10” – bardzo wysoki poziom wiedzy.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4. Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat bezpiecznych zachowań w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego? Swoją ocenę proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza brak wpływu, natomiast „10” – bardzo wysoki wpływ.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

5. Czy Pana/i zdaniem uczestnictwo w programie (projekcie lokalnym) „Razem bezpieczniej” miało wpływ na poziom Pana/i wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego? Swoją ocenę proszę zaznaczyć na skali od 1 do 10, gdzie „1” oznacza brak wpływu, natomiast „10” – bardzo wysoki wpływ.									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
METRYCZKA									
6. Płeć:									
a) Kobieta									
b) Mężczyzna									
7. Wiek:									
a) 15-20 lat									
b) 21-30 lat									
c) 31-40 lat									
d) 41-50 lat									
e) 51-60 lat									
f) Powyżej 60 lat									
8. Województwo:									
a) Dolnośląskie					i) Podkarpackie				
b) Kujawsko-pomorskie					j) Podlaskie				
c) Lubelskie					k) Pomorskie				
d) Lubuskie					l) Śląskie				
e) Łódzkie					m) Świętokrzyskie				
f) Małopolskie					n) Warmińsko-mazurskie				
g) Mazowieckie					o) Wielkopolskie				
h) Opolskie					p) Zachodniopomorskie				
9. Miejsce zamieszkania									
a) Wieś									
b) Miasto do 20 000 mieszkańców									
c) Miasto od 20 001 do 50 000 mieszkańców									
d) Miasto od 50 001 do 100 000 mieszkańców									
e) Miasto od 100 001 do 500 000 mieszkańców									
f) Miasto powyżej 500 000 mieszkańców									
Dziękujemy za udział w badaniu.									

10.4. Wzór scenariusza wykorzystanego podczas studium przypadku skierowany do realizatorów projektów

Szanowni Państwo,

Firma EU-CONSULT Sp. z o.o. na zlecenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi obecnie badanie efektywności projektów lokalnych w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020”, skierowanego do Projektodawców z roku 2018.

W związku z powyższym prosimy o wzięcie udziału w badaniu ankietowym i udzielenie szczerych i wyczerpujących odpowiedzi na zadawane pytania.

1. Na czym polegał projekt?

Krótki opis projektu, termin trwania projektu, wartość projektu.

2. Kto uczestniczył w realizacji projektu?

Kto koordynował projekt? Kto włączył się w realizację projektu? Jak układała się ewentualna współpraca? Czy wystąpiły w tym zakresie jakieś problemy?

3. Kto był adresatem projektu?

Jakie grupy były adresatami projektu? Czy z projektu pośrednio skorzystały także inne osoby?

4. Czy prowadzone były konsultacje społeczne przed realizacją projektu?

Jeśli tak, jak one wyglądały? Z jakimi grupami interesariuszy były prowadzone? Czy konsultacje miały realny wpływ na ostateczny wygląd projektu?

5. Jakie działania prowadzone były w ramach projektu?

Jakie działanie w ramach projektu było dla uczestników najbardziej efektywne? Dlaczego?

6. Czy w trakcie realizacji zadań w ramach projektu wystąpiły jakieś problemy?

Jakie? Z czego wynikały? Czy przełożyły się one na efekty projektu?

7. Czy uczestnicy chętni angażowali się w projekt?

W jaki sposób? Czy wychodzili z własną inicjatywą? Jakie grupy uczestników angażowały się najchętniej? Z czego to wynika? Czy były grupy, które nie chciały angażować się w działania? Z czego to wynikało?

8. Jakie były zakładane i rzeczywiste rezultaty projektu?

Czy udało się osiągnąć dodatkowe rezultaty? Jeśli tak, w jaki sposób się to udało?

9. Czy uczestnicy projektu zgłaszali jakieś uwagi przed, w trakcie lub po realizacji projektu?

Jakie to uwagi? Czego dotyczyły? Czy realizator projektu wziął je pod uwagę?

10. Czy projekt wpłynął na poprawę bezpieczeństwa w okolicy?

W jaki sposób? Jak kwestię poprawy bezpieczeństwa oceniają uczestnicy projektu a jak realizatorzy?

Czy można by wprowadzić działania w ramach projektu, które zwiększyłyby bezpieczeństwo w większym stopniu?

11. Jakie są mocne i słabe strony projektu?